

Rafiq Babayev

HEYDƏR ƏLİYEV FONDU

HEYDAR ALIYEV FOUNDATION

BAKI 2008

Hayatda elə şəxsiyyətlər var ki, onlar öz varlığı ilə ətrafa işıq saçır və o işığın istisi onlarla ünsiyyətdə olmaq xoşbəxtliyi nəsbətən insanların yolunu, zövqünü, istəklərini və düşüncə tərzini onilliklər boyu irəliləməyə yönəldir. İşgüzar və məqsədyönlü, istedadlı və mənaşüvətə zəngin olan belə şəxsiyyətlər bu dünyaya na üçün gəldiklərini qabaqcadan bilir və yorulmadan öz Güzəllik və Ədəbiyyat idealına doğru gedirlər. Biz belələrini "bəxtəvər" deyir və adi insanların na vaxtsa Möhtəşəm hesab edə biləcəyi bir əsərin yaranması üçün onların na qədər böyük zəhmət çəkdiklərini düşünmürük.

İstedadlı Azərbaycan cazmeni, pianoçusu və bəstəkarı da məhz belə nadir şəxsiyyətlərdən idi. Onun gözəl melodiyaları və ritmləri qəlbimizi rıqqətə gətirir, bizə yeni bir aləm bəxş edir və bu təmasdan sonra biz Hayata tamamilə ayrı gözə baxır, onu başqa cür duyur və hiss edirik...

Maestronun caz kompozisiyaları boş yerdə yaranmırdı. Azərbaycan xalqına xas olan tolerantlıq, digər millətlərə, dinlərə qarşı qeyri-adi dözümlülük, başqa mədəniyyətləri həssaslıqla qavramaq, çox güman ki, Maestronun yaradıcılığında özünü aydın göstərən Qərb caz intonasıyası ilə Şərq muğam mədəniyyətinin yüksək səviyyədə birləşməsinə mümkün etmişdir. Bakı şəhərinin ruhunu müəyyən edən beynəlmilətçilik, insanlar arasında dostluq, milli və dini ayrı-seçkiliyin olmaması digər xalqların mədəniyyəti və mənaşüvətinin ən yaxşı dəyərlərinin qavranılmasını, yaradıcılıqla sintezini mümkün etmişdir. Məgər Maestro düşüncə bilərdimi ki, digər mədəniyyətlərə sevgi və hörmətin cavabında onun şəhəri, onun ölkəsi, onun xalqı düşmənçilik və nifrətlə qarşılaşacaq?!

Kim bilir, bu dünyada Maestroun hələ na qədər deyilməmiş Sözü qaldı. Qısa həyatının son məqamında onun eşitdiyi isə gözəl musiqi deyil, Həyatın dərslərindən heç na götürməyən adi, məkrli adamların xaincəsinə qoyduğu bombanın dəhşətli gurultusu oldu.

В жизни есть личности, которые одним только своим присутствием озаряют все вокруг тем особым светом, тепло которого на многие годы и десятилетия предопределяют путь, вкусы, пристрастия и образ мыслей тех, кому судьба подарила счастье общения с ними. Целеустремленные и деятельные, духовно и творчески одаренные, они точно наперед знают, зачем пришли в этот мир, и без устали движутся к своему идеалу Прекрасного и Вечного. Мы называем их баловнями судьбы, не ведая, сколько вложено ими труда и пота в то, что мы, простые смертные когда-то назовем Великим. Таким и был великий азербайджанский джазмен, пианист и композитор, прекрасные мелодии и ритмы которого будоражили ум и сердце, открывая нам нечто совершенно новое, от соприкосновения с которым мы иначе выглядываемся в Жизнь, иначе ощущаем ее, иначе чувствуем...

Джазовые композиции Маэстро создавались не на пустом месте. Толерантность, присущая азербайджанскому народу, его удивительная терпимость к иным нациям и религиям, чуткое восприятие им иных культур, видимо, и создали то высокое взаимопроникновение западных джазовых интонаций и восточной мугамной культуры, которые так отчетливо прослеживаются в творчестве Маэстро. Баку, для которого интернационализм и дружба между людьми без разделения их на национальные и конфессиональные различия – сама суть, дух города, не мог не вобрать в себя и не перевернуть в себе творчески все то лучшее, что создавалось культурой и духом иных народов. Мог ли Маэстро предположить, что его город, его страна, его народ столкнутся с враждебностью и ненавистью в ответ на любовь и уважение к иным культурам?!

Как много недосказанного и невысказанного Мастером навсегда осталось за кадром. Последнее, что он услышал в своей недолгой жизни не прекрасная музыка, а страшный грохот разорвавшейся бомбы, коварно подложенной простыми смертными, так ничего и не вынесшими из прекрасных уроков Жизни.

In our lives, there are personalities who, just by being present amongst us, pour some specific light onto all of their surroundings. The warmth coming from this light predetermines for many years and decades the pathways, tastes, customs and way of thinking of all those granted by Destiny the chance to communicate with them. Always seeking to hit the target and be proactive at the expense of their spiritual and artistic talents, they know for sure in advance the reason for their coming into this World, and head off relentlessly to achieve their ideals of Providence and Eternity. We call them «The-Chased-by-Destiny», without even knowing how much labor and sweat they have put into what we, the ordinary people, would later call the «Great». Such a person was the great Azerbaijani jazzman, piano player and composer whose wonderful melodies and rhythms have overtaken our minds and hearts, by opening up something new which makes us contemplate, treat and feel our Lives differently...

The Jazz compositions of the Maestro were not created from nothing. Tolerance is a specific feature of the Azerbaijani people, which, together with their extraordinary coherence with other nations and religions, and their deep perceptions of other cultures, are probable reasons that enable the broader integration of Western Jazz tones and Eastern Mugham culture, so duly reflected in the activities of the Maestro. Baku, characterized by its core spirit of internationalism and friendship, without dividing peoples into differing national and religious groups, could not avoid digesting all those great things created by the culture and spirit of other peoples. Could the Maestro have imagined that his city, country and people would face hostility and hatred, at the expense of its understanding of, and respect for other cultures?!

There is so much untold and unsaid of the Maestro that is left behind forever. The last thing he heard in his lifetime was not marvelous music, but the dreadful noise of an exploding bomb, thrown perfidiously by mere persons who had not succeeded in learning any good lessons in their Lives.

Rafiq Babayev – bu ad musiqi mədəniyyəti və caz dünyasında tək-cə əlamətdar günlər və tarixlərlə bağlı xatırlanmır. Belə adlar hər zaman bizimlədir, çünki onlar tək-cə yubileylər münasibətilə deyil, gündəlik assosiasiyalarla, duyğularla, hisslərlə xatırlanır. Yaxşı musiqi hər zaman hisslər qamması yaradır, dahi cazmen və pianoçu Rafiq Babayev isə hər zaman qəlbləri titrədən gözəl melodiylar və ritmlər yaratmışdır. Hər dəfə onlarla təmasda olmaq, əvvəllər eşitmədiyimiz və dərk etmədiyimiz nə isə bir yeniliyin duyulması, intizandır. Hər dəfə də bu itkinin ağrısı qəlbimizi göynədir, bizə nə isə vacib bir şeyin sonadək deyilmədiyini hiss etdirir.

Рафиг Бабаев – это то имя в музыкальной культуре и мире джаза, которое не нуждается в воспоминаниях только к памятным датам. Такие имена всегда с нами, потому что вспоминаются не по юбилейным поводам, а по каждодневным ассоциациям, эмоциям, ощущениям. Хорошая музыка всегда несет гамму чувств, а великий джазмен и пианист Рафиг Бабаев создавал прекрасные мелодии и ритмы, вызывающие душевный трепет. Всякий раз соприкосновение с ними – это предчувствие и ожидание чего-то раньше непознанного, нового, нерасслышанного. И всякий раз нас посещает всё ещё неизбывная горечь утраты, ощущение недосказанности чего-то важного, сокровенного.

Memories of Rafiq Babayev are not reserved solely for ceremonial occasions in the worlds of musical culture and jazz. Such names are with us every day and continue to evoke our emotions, feelings and associations. Good music promotes a harmony of feelings, and the great jazzman and pianist Rafiq Babayev produced wonderful melodies and rhythms stirring hearts. Every contact with his music provides an expectation and sense of something new, obscure and previously unheard. And every time we feel an inescapable bitterness of loss, a sense of incompleteness of something innermost and very important.

Rafiq Babayev caz kompozisiyalarını qapalı sovet qadağaları çərçivəsində bəstələməyə başlamışdı. Bunu yalnız cəsarətli və dərin mənəvi mədəniyyətə malik şəxsiyyətlər bacarırdı.

Рафиг Бабаев начал сочинять джазовые композиции в условиях замкнутого пространства советских запретов. На это были способны только личности, обладающие мужеством и глубокой духовной культурой.

Rafiq Babayev started composing jazz under the constraints imposed by the Soviet system. This could only be done by someone endowed with deep personal courage and a profound moral culture.

R. Babayevin caz kvarteti
Джаз-квартет Р.Бабаева
Rafiq Babayev's jazz quartet

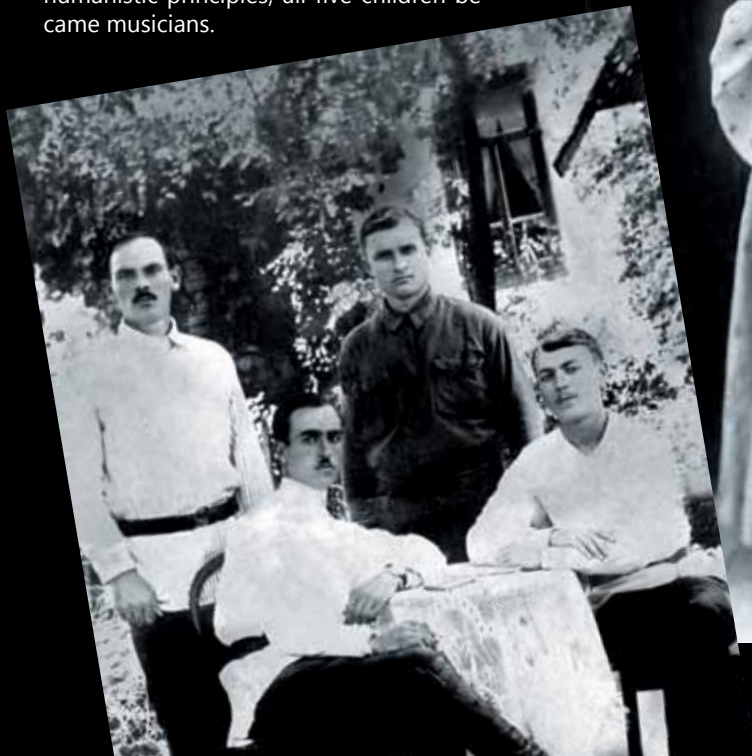
O, cəsərət dərslərini "xalq düşməninin" arvadı damğasından çəkinməyərək beş ovladını təkbaşına böyüdən anası Şahbəyim xanımdan aldı. Fəciəvi 1937-ci ildə sevimli həyat yoldaşı Fərzi güllələndikdən sonra o, özündə uşaqlarına həm fiziki, həm də mənəvi dayaq olmağa güc tapdı. Ananın yaratdığı yüksək insani keyfiyyətlərə söykənən mənəvi aura sayəsində uşaqların beşi də musiqiçi oldu.

Уроки мужества ему преподала мама, Шахбегим ханум, которая одна вырастила пятерых детей и не сломилась под тяжестью клейма жены «врага народа». После расстрела в роковом 1937 году любимого мужа Фарзи она нашла в себе силы дать детям как физическую, так и духовную опору. Благодаря созданной Матерью духовной ауре, высокому уровню гуманитарной наполненности все пятеро стали музыкантами.

*Rafiq atası Fərzi və anası Şahbəyim Babayeva ilə
Рафиг вместе с отцом Фарзи и матерью
Шахбегим Бабаевой*

*Rafiq with father Farzi and mother Shakhbayim
Babayeva*

He acquired these qualities observing Shakhbayim khanim, his mother, who alone brought up five children unashamed of the slur of being the "wife of an enemy of the people". After the shooting of Farzi, her beloved husband in the fateful year of 1937, she could mobilize all her inner forces to provide both physical and moral wellbeing of her children. Being under the influence of her spiritual aura and high humanistic principles, all five children became musicians.

*Anası Şahbəyim Babayeva (soldan birinci) bacıları ilə.
Мать Шахбегим Бабаева (первая слева) с сестрами.
Mother Shakhbeyim Babayeva (first from left) with sisters.*

Böyük bacıları Mərziyə və Vəsilə fortepiano və arfanı seçdilər, Oqtay yaxşı caz saksafonçusu, kiçik bacısı Armanusə isə musiqişünas oldu.

Anası ona insanları sevməyi və dəyərləndirməyi öyrətdi. Yaxınları yaxşı bilirlər ki, o, ailəsinə necə sədaqətli idi, həyat yoldaşı Fəridəni, qızları Gülarə və Farizəni nə qədər sevirdi. Onların hər üçü də musiqiçidir.

Старшие сёстры Марзия и Василя выбрали арфу и фортепиано, брат Октay стал хорошим джазовым саксофонистом, младшая сестра Армануса – музыковедом.

Мама научила его любить и ценить людей. Близкие знают, как он был предан своей семье и очень любил жену Фариду, дочерей Гюляру и Фаризу. Все трое – музыковеды.

Thus, Marziya and Vasila, his eldest sisters chose piano and harp; Ogtay, the brother became a good jazz saxophonist while Armanusa, the youngest sister became a musicologist.

His mother taught him to love and appreciate people. Those closest to the Babayevs know how faithful he was to his family, and how much he loved his wife, Farida, and daughters Gulara and Fariza. All three are musicians.

*Boyük bacısı Mərziyə.
Старшая сестра Марзия.
Elder sister Marziya.*

*Ortancı bacısı Vasila.
Средняя сестра Василя.
Middle sister Vasila.*

Həyat yoldaşı Fəridə Babayeva
Жена Фарида Бабаева
Wife Farida Babayeva

Ailəsi ilə
С семьёй
With family

*Qızları Gülarə və Fərizə ilə
С дочерьми Гюляррой и Фаризой
With daughters Gulara and Fariza*

*Həyat yoldaşı Fəridə Babayeva ilə
С женой Фаридой Бабаевой
With wife Farida Babayeva*

Rafiq 1936-cı il martın 31-də Bakıda doğulmuşdu. Stalin repressiyaları dövründə atasını şər-böhtanla damğalayıb məhv edəndə onun heç bir yaşı da yox idi. O, uşaqlıqdan bu faciəvi hadisədən xəbərdar idi, bilirdi ki, atası haqqında deyilənlər yalandır. Lakin mudriqlik qəzəbə üstün qəldi. Sadəcə, o, öz qüvvələrini düzgün yola yönəldə, başlıca məqsədini müəyyən edə və qismətinə düşən çətin həyata alışa bildi. Yeddi yaşında o, xüsusi musiqi məktəbinə daxil olaraq, 1950-ci ildə oranı müvəffəqiyyətlə bitirdi. Musiqidən savayı riyaziyyat, ədəbiyyatla maraqlanırdı, mütəmadi mutaliə edirdi, əlaçı idi. Təhsili çox sevirdi və müəllimlər bunu qiymətləndirirdilər.

Рафиг родился в Баку 31 марта 1936 года. Ему не было и года, когда отца оклеветали и уничтожили под натиском сталинских репрессий. Он с детства знал всю эту трагическую историю, знал, что это ложь. Но ему хватило мудрости не озлобиться. Просто он сумел правильно направить свои силы, определить приоритеты и вписаться в сложную, исковерканную бытом жизнь. В семь лет он пошел в специальную музыкальную школу и в 1950-ом году успешно закончил ее. Кроме музыки он увлекался математикой, литературой, запоем читал все подряд, был отличником. Ему очень нравилось учиться, и это оценили преподаватели.

Rafiq was born in 1936, in Baku. When his father was calumniated and killed during Stalin's repressions, the boy had not yet been even one year old. From his early childhood he knew this tragic story; he also knew that it was based upon a lie. Even so, he was wise enough not to become embittered. He merely found the strength to step in the right direction, identify priorities and be embedded into intricate everyday life. When he was seven, he entered the special music school from which he successfully graduated in 1950. Besides music, he was also interested in mathematics and literature, reading a lot and always getting top marks. He loved studying and his teachers appreciated this.

İbtidai musiqi məktəbini bitirdikdən sonra ona eyni vaxtda 160 nömrəli orta ümumtəhsil məktəbində və Aşef Zeynallı adına Musiqi Məktəbində oxumağa icazə verildilər. Məktəbi bitirəndə Rafiq çətin seçim qarşısında idi - musiqiçi taley, yaxud riyaziyyatçının elmi axtarışları onun üçün eyni dərəcədə maraqlı idi. Musiqi üstün gəldi və 1954-cü ildə Rafiq Ü. Hacıbəyov adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasına (indiki Bakı Musiqi Akademiyası), professor Rauf Atakişiyevin fortepiano sinfinə daxil oldu.

Çoxları ritmi sevirlər, lakin bunu özlərinin həyatında yaratmağı bacarmırlar. Rafiq isə buna nail oldu. Ri-

После окончания начальной музыкальной школы ему разрешили продолжить обучение одновременно в 160-й общеобразовательной школе и в музыкальном училище им. Асаф Зейналлы по классу фортепиано. По окончании Рафик мучительно выбирал путь в профессию – стезя музыканта и научные поиски математика были для него одинаково заманчивыми. Музыкальные предпочтения одержали верх, и в 1954-м году он поступил в Азербайджанскую Государственную Консерваторию им. У.Гаджибекова (ныне Музыкальная Академия) в класс фортепиано профессора Р.Атакишьева.

Многие любят ритм, но не знают, как его создать в

After finishing primary music school, he was allowed to study at the Secondary School No.160 and take piano classes at the Asef Zeynalli Specialized Music School at the same time. Upon completion he faced a difficult choice: music and scientific research in mathematics were equally interesting for him. In 1954, music triumphed and Rafiq continued his education at the Uzeyir Hajibeyov Azerbaijan State Conservatoire (now the Music Academy), in Rauf Atakishiyev's piano class.

Many people like rhythms, still not knowing how to create them in their own life space. Rafiq, however, was able to achieve this, too. His mathematical way of thinking, presence in the world of musical harmony,

yazı təfəkkür, musiqi harmoniyası dünyası, yaradıcılıq həvəsi və yorulmaq bilməməsi ona xüsusi həyat tempini yaratmağa kömək etdi. Hələ məktəbdə oxuyarkən o, yeni səslənmə eksperimentləri ilə axtarıqlara başladı. Məşhur caz musiqiçilərinin ifasını dinləyərək, improvizənin sirlərinə yiyələnir, mümkün olan bütün yerlərdə - evdə, məktəb tənəffüslərində, gecələrdə öz improvizasiyalarını ifa edirdi. Özü də bunu təklikdə, həm də dostları və həmfikirilərini topladığı özfəaliyyət ansamblları ilə birlikdə edirdi.

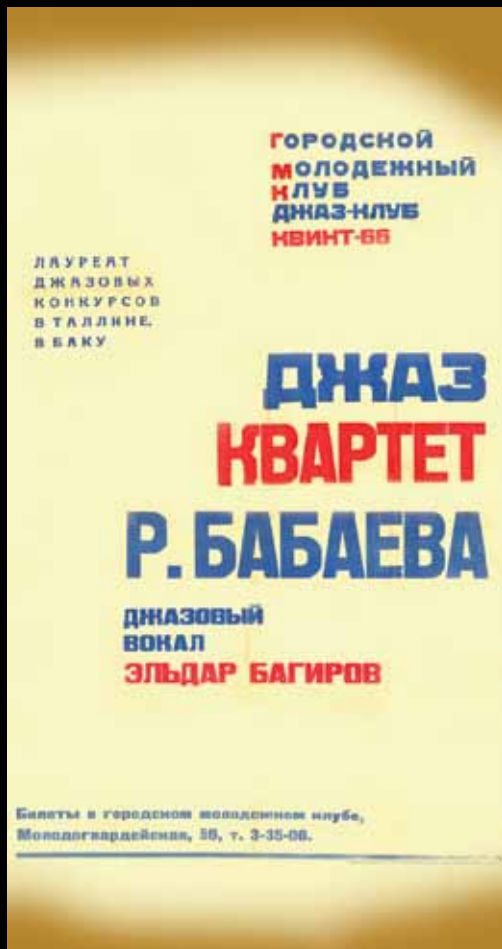
собственном жизненном пространстве. Рафигу это удалось. Математический склад мышления, пребывание в мире музыкальной гармонии, неутомимость и творческий азарт помогли ему задать особый темп жизни. Еще в школьные годы он начал Поиск, экспериментируя с новым звучанием. Он осваивал импровизационную игру, вникая в записи известных джазовых музыкантов, исполнял свои импровизации всюду, где это было возможно: дома, на школьных переменах, на вечеринках. Импровизировал сольно и с самодеятельными ансамблями, в которые собирал своих друзей и единомышленников.

creativity and tirelessness helped him to set a specific pace of his life. Still being school boy he started experimenting with new sounds, seeking to understand the compositions of famous jazz musicians and performing own compositions everywhere – at home, in school during breaks and at parties. He improvised as a solo artist and together with amateur groups in which he gathered friends and like-minded people around him.

Stalinin ölməsi ilə sovet cəmiyyətində bir çox qadağalar aradan qalxanda və caza icazə verildə Rafiqin 17 yaşı vardı. Amma hakimiyyət dairələrindəki «sədaqətlilər» azadlıqsevər Qərbin anlamadıqları ritmlərinə ehtiyatla yanaşırdılar. Gənc musiqçinin həyatında musiqi dünyasında öz yeri uğrunda yeni mübarizə meydanı açıldı. O, 1954-cü ilin mayında imtahan zamanı səhnədə Bill Evansın caz kompozisiyasını ifa etməklə öz yenilikçiliyini cəsarətlə bəyan etdi. Gənclər vəcdə gəlmişdilər, hamı musiqi məktəbinin divarları arasındakı mühafizəkar baxışların həqiqətən aradan qalxmağa başlamasından danışırdı. 1955-ci ildə Rafiq özünün ilk caz kvartetini yaradaraq, Bakı klublarında çıxış etməyə başladı. Yeri gəlmişkən, 50-60-cı illərdə Bakı caz musiqiçilərinin beşiyi və Sovet İttifaqının ən böyük caz şəhəri kimi tanınırdı.

Рафигу было 17 лет, когда со смертью Сталина рухнули многие запреты, и джаз получил право на звучание в советском обществе. Правда, «совки» высшего эшелона настороженно относились к непонятным им ритмам свободолюбивого Запада. В жизни молодого музыканта начался новый виток борьбы за свое пространство в мире музыки. И он смело заявил о своем новаторстве в мае 1954 года, когда впервые на экзаменационной сцене исполнил джазовую композицию Билла Эванса. Музыкальная молодежь была в восторге: все говорили о настоящем прорыве консервативных взглядов в стенах музучилища. В 1955 году он собрал свой первый джазовый квартет, с которым стал выступать в бакинских клубах. К слову сказать, Баку 50-60-х годов слыл одним из джазовых городов Советского Союза и колыбелью джазовых музыкантов.

Rafiq was 17 when some restrictions were relaxed upon Stalin's death and jazz obtained a right to be played in the Soviet society. But some in 'higher authority' did not understand musical rhythms of the freedom-loving west, and treated them with great caution. In the young musician's life, this was a time of struggle to establish his own niche in the world of music. And he bravely announced his innovative approach playing a composition by Bill Evans on the stage during his examinations in May 1954. The musical youth of the time was in a pure rapture: everyone was speaking about release from the conservative views erected within the music school walls. In 1955 he formed his first jazz quartet and started playing in Baku clubs. By the way, Baku of the 1950s and 1960s being a breeding ground of jazz musicians was known throughout the Soviet Union as the city of jazz.

"Araz" kinoteatrının orkestrində, 1954
В оркестре кинотеатра «Араз» 1954 г.
In the 'Araz' cinema orchestra, 1954

Rafiqın 18 yaşı tamam olanda artıq çörəkpu lu qazanmaq qayğısı ilə işə başladı. Köhnə baki lılar kinoteatrlarda seanslardan əvvəl canlı musiqi ifasını yaxşı xatırlayırlar. Konservatoriyaya daxil olduqdan dərhal sonra Rafiq "Araz" kinoteatrında Anatollu Qəniyevin xalq çalğı alətləri ansamblında işə düzəldi. Burada, peşəkar xalq çalğı alətləri ifaçıları arasında o, öz axtarışlarının istiqamətini – muasir ritmlərlə Azərbaycan xalq musiqisinin sintezini muəyyən etdi. 1958-ci ildə tale ona estrada janrında eksperiment aparmaq şansı verdi. Tofiq Əhmədovun başçılıq etdiyi Dövlət Televiziya və Radio Komitəsinin estrada orkestrində işləməsi axtarış imkanlarını genişləndirdi.

Рафигу было 18, и он уже разделял заботы взрослых, когда начал зарабатывать на хлеб насущный. Старые бакинцы помнят, что в кинотеатрах города до начала сеансов исполнялась живая музыка. Поступив в Консерваторию, Рафиг сразу устроился на работу в один из таких оркестров – ансамбль народных инструментов Анатоли Ганиева при кинотеатре «Араз». Здесь, в среде профессиональных исполнителей народных инструментов, он определил новое русло своего Поиска – синтез современных ритмов с азербайджанской фольклорной музыкой. В 1958 году судьба дала ему новый шанс – экспериментировать в эстрадном жанре. Ареал Поиска расширился благодаря работе в Эстрадном оркестре Тофика Ахмедова при Госкомитете по телевидению и радиовещанию.

Rafiq was eighteen and shared concerns of adults when he started earning his living. Old dwellers of Baku remember well the live music played in cinemas before the films. Just after entering the Conservatoire, Rafiq had got a job in cinema in Anatollu Ganiyev's Folk Instrument Ensemble of the Araz. Here, among the professional folk instrumentalists, he comprehended the direction of his research: a synthesis of modern rhythms and Azerbaijani folk music. In 1958 the Fortune granted him a new chance: to experiment within the genre of variety music. Thus, thanks to his work with Tofiq Ahmedov's Variety Orchestra under State Television and Radio Committee he could broaden the range of his research.

T. Əhmədovun orkestrində
(oxuyur Şövkət Ələkperova), 1958
В оркестре Т.Ахмедова
(поёт Шовкет Алекперова) 1958 г.
In Tofiq Ahmedov's orchestra
(singer: Shovket Alekperova) 1958

Onun enerjisi tükənməzdi. Konservatoriyada təhsilini davam etdirirdi, işləyir, caz kompozisiyaları ilə çıxış edirdi. İstedadlı pianoçu 1957-ci ildə Moskvada gənclərin və tələbələrin ümumdünya festivalında doğma Bakını uğurla təmsil etdi. Festival Rafiq üçün dönüş nöqtəsi oldu, Sovet İttifaqının və xarici ölkələrin müxtəlif musiqiçiləri ilə keçirdiyi görüşlər onun gələcək Axtarışın perspektivlərinin cizgilərini müəyyən etdi. O, başa düşdü ki, onun yolu müxtəlif mədəniyyətlərin qarşılıqlı təsirindən, Şərqlə Qərbin dialoqundan, özünün dediyi kimi, "milli musiqi mədəniyyəti əndlərinə söykənən improvizasiya təfəkkürünün" inkişafından keçir.

Его энергии хватало на все: он продолжал учиться в Консерватории, работал и выступал с джазовыми композициями. В 1957 году талантливый пианист с успехом представлял родной Баку на джазовой площадке Всемирного фестиваля молодёжи и студентов в Москве. Фестиваль для Рафига явился поворотным пунктом, где встреча со многими музыкантами из Советского Союза и зарубежных стран очертила контуры перспективы его дальнейшего Пути. Он понял, что его Путь пролегает через взаимопроникновение различных культур, через диалог Востока и Запада, сквозь развитие, как он сам говорил, «импровизационного мышления, которое бы базировалось на традициях национальной музыкальной культуры».

He had unlimited energy: he continued studying at the Conservatoire, as well as working and performing jazz compositions. In 1957, this talented pianist successfully represented Baku in the jazz arena of the World Festival of Youth and Students in Moscow. Meeting musicians from the Soviet Union and foreign countries was a turning point in extending the borders of his musical research. He realized that his root should pass through interpenetration of various cultures, through a dialogue between the East and the West, and development, as he said, of the "thinking of improvisation based on the traditions of the national music culture.

O illərdə Moskvada oxumaq şərəfli sayılırdı. Bu yaxşılardan yaxşısı sayılmaq etalonuna bərabər idi. Ona görə də 1959-cu ildə Rafiqin Konservatoriyasını bitirdikdən sonra Moskvaya aspiranturaya getməməsi ətrafdakıları həqiqətən təəccübləndirdi. Həmin dövrdə qəti qərara gəlmişdi ki, klassik pianoçu karyerası onun ürəyinca deyil. Sadəcə, o, yeni dövrün istiqamətini tutmuşdu. O, caz musiqisi dünyasını seçmişdi. Beləcə, Axtarış onu Böyük yolun başlanğıcına gətirdi.

1960-cı ilin əvvəlində R.Babayev bəklil musiqiçilərdən ibarət caz kollektivi toplayaraq, Sovet İttifaqına 3 illik qastrol səfərinə çıxdı. Bəklil cazmenlərin çıxışları bütün müttəfiq respublikalarda onlara böyük şöhrət gətirdi.

В те годы учиться в Москве было более чем престижно. Это был своего рода эталон признания лучшего среди лучших. И каково же было удивление окружающих, когда по окончании Консерватории в 1959 году Рафик отказался от направления в Московскую аспирантуру. К тому времени он твердо решил, что карьера классического пианиста не для него. Просто он уловил ориентиры новой эпохи. Мир джаза – вот его выбор и призвание. Так Поиск привел его к началу большого Пути.

В начале 60-го года Р.Бабаев подобрал джазовый состав из числа Бакинских музыкантов и отправился в трехлетние гастроли по Советскому Союзу. Концерты джазистов из Баку принесли им огромное признание во всех республиках бывшего СССР.

In those days it was very prestigious to study in Moscow; it was a certain kind of standard of being the 'best of the best'. And, you can imagine how people around him were surprised when in 1959 after graduation from the Conservatoire he refused the letter of referral upon which he could continue his education in Moscow as a postgraduate student. He already decided by then that a career as a classical pianist was not for him. He simply could catch the outlines of the modern age; the world of jazz was his choice and vocation. Hence, the research brought him to the beginning of the new Road. In early 1960, Rafiq brought together some musicians from Baku to form a group and embarked upon a three-year tour through the Soviet Union. Concerts of jazz players from Baku brought them a great success in all republics of the former Soviet Union.

Yəqin ki, ilk qastrollar zamanı başa düşdü ki, müxtəlif, hətta bəzən tam əks qütblərdə olan mədəniyyətlərdə də həqiqət toxumunu tapmaq olar. Lakin bu Axtarışda kortəbii impulslara yer yox idi. Bu dəfə də riyazi təfəkkür ona gələcək fəaliyyətin yoxlanılmış və rəasional alqoritmini verdi. Beləcə, Babayevin musiqi təfəkkürünün xarakterik cəhəti formalaşdı: təkcə Şərqlə Qərbin ənənələrinin sintezinə deyil, həm də ayrı-ayrılıqda hər bir bəstəyə, mövzuya və yaxud improvizəyə ciddi, bəzən də elmi-nəzəri yanaşma.

Думается, именно тогда, в первые гастрольные годы, к нему пришло понимание того, что в различных, порой даже противоположных культурах можно выявить зерно истины. Но в этом Поиске нет места стихийному импульсу. И на сей раз математическое мышление подсказало ему аналитически выверенный и рациональный алгоритм действий. Так сложилась характерная черта музыкального мышления Бабаева – серьезный, подчас научно-теоретический подход не только к синтезу традиций, как сплаву восточного и западного, но и к каждой отдельно взятой композиции, теме или импровизу.

Perhaps namely then, during the first tour years he started understanding that it is possible to find a portion of truth in various, sometimes even opposite cultures. But, in this kind of research there is no place for spontaneity; here, his mathematical knowledge and application of rationality provided him with a theoretical basis for his new direction. This was how a characteristic of Babayev's musical theories was formed – a serious, even a scientifically theoretical approach not only toward the synthesis of the traditions of the East and West, but also toward each composition, theme and improvisation separately.

R. Babayev zəkali və həssas insan olmaqla yanaşı, həm də miqyaslı və işgüzar bir şəxsiyyət idi. Məhz buna görə o müxtəlif kollektivlərlə 50-dən çox ölkəyə fəal qastrol səfəri etmişdi. O, müxtəlif millətləri ecazkar Azərbaycan musiqisinə mat qoyur, onların gözlərinin parıltısından ruhlanır, min dəfələrlə qulaqbatırıcı alqışlarını qazanırdı. Bu işə onun musiqisindəki həqiqi hisslərdən irəli gəlirdi.

Р.Бабаев был не только умным и тонким человеком, но и масштабной и системной личностью. Вот почему ему удавалось активно гастролировать, объехать с различными ансамблями свыше 50-ти стран мира. Он покорял людей различных национальностей дивной азербайджанской музыкой, вдохновлялся сиянием их глаз, тысячи раз окунался в океан оглушительных аплодисментов. И происходило это потому, что его музыка была соткана из подлинных чувств.

Rafiq Babayev was not only smart and sensible; he also had a wide scale and systematic personality. This is how he was able to tour extensively, with various groups, to more than fifty countries of the world. He aroused admiration for the miracle of Azerbaijani music and was inspired by the shine of an audience's eyes, and dived a thousand times into the roar of an ocean of applause. And it happened as his music was made of purely true feelings.

Qastrollar bitdikdən sonra Rafiq Bakıya qayıtdı və dərhal da SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovdan Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında çalışmaq təklifi aldı. Əfsanəvi tenor, xalq və estrada mahnılarının bənzərsiz ifaçısı R.Behbudov Rafiqdən 20 yaş böyük idi və həm Sovet İttifaqında, həm də xaricdə populyarlığının zirvəsini yaşayırdı.

По окончании гастролей Рафиг вернулся в Баку и сразу же получил приглашение от народного артиста СССР Рашида Бейбутова работать в Азгосфилармонии. Легендарный тенор, гениальный исполнитель народной и эстрадной песни Рашид Бейбутов был старше Рафига на 20 лет, и к моменту их встречи он уже был на пике популярности, как в Советском Союзе, так и за рубежом.

After the completion of these tours, he returned to Baku and was invited by Rashid Behbudov, the People's Artist of the USSR, to perform in the Azerbaijan State Philharmonia. Rashid Behbudov, the legendary tenor and unique singer of folk and variety songs was twenty years older than Rafiq and was at the peak of his popularity in the Soviet Union, and abroad when they met.

*SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudov ilə (soldan üçüncü)
С народным артистом СССР Рашидом Бейбутовым (третий слева)
With People's Artist of the USSR, Rashid Behbudov (third from left)*

*Mahnı Teatrında Rəşid Behbudovla müzakirə
Обсуждение с Рашидом Бейбутовым в Театре песни
Discussion with Rashid Behbudov in Song Theatre*

Muasir mahnıda daim öz idealının axtarışlarında olan R. Behbudov böyük yol keçmiş, muxtəlif musiqiçilər, caz və xalq çalğı alətləri orkestrləri ilə işləmişdir. Onların əməkdaşlığının kökündə Axtarışa meyil dayanırdı və bu səbəbdən də 20 il davam edən yaradıcılıq tandemi əmələ gəldi. İki musiqi dühası istedadının sənət hüdudu sonsuz idi və nəticədə R.Behbudovun bədii və R. Babayevin musiqi rəhbəri olduğu, həmin dövrün estradası üçün fenomen sayılan Mahni Teatrı yarandı.

Пребывая в неустанном поиске своего идеала современной песни, Р.Бейбутов прошел колоссальный путь, работал с различными музыкантами, джазовыми и народными оркестрами. Доминантой их сотрудничества стала тяга к Поиску, и потому сложился творческий тандем длиной в 20 лет. Амплитуда дарования двух музыкальных величин была бесконечна, и в итоге, в 1966 году родился феноменальный для эстрады тех лет Театр Песни под художественным руководством Р.Бейбутова и музыкальным руководством Р. Бабаева.

Rashid Behbudov was involved in a great deal of research of modern music and worked with many different musicians, and jazz and folk groups. The basis of their work together was interest to research making them collaborate for twenty years. The vast artistic scope of these two geniuses was the basis of the phenomenon of the Song Theatre established in 1966, of which Rashid Behbudov was Artistic Director and Rafiq Babayev was Music Director.

Mahnı Teatrının ansambli
Ансамбль Театра песни
Ensemble of the Song Theatre

Mahnı Teatrının ansambli
Ансамбль Театра песни
Ensemble of the Song Theatre

Rəşid Behbudov kimi dahi ustadla birgə fəaliyyət onun həyatında sabitlik, müəyyən maddi imkan və müxtəlif janrlarda - mahnı, rəqs, instrumental janrlarda işləmək şansı yaratdı. Bu, Babayev yaradıcılığında çox gözəl və eyni zamanda ziddiyyətli dövr idi.

Совместная работа с великим Мастером, каким был Рашид Бейбутов, привнесла в его жизнь стабильность, определённый материальный достаток и реальный шанс музицировать в самых разных жанрах: песенном, танцевальном и инструментальном. Это было замечательное и одновременно противоречивое время в творчестве Бабаева.

This period of work with the great master Rashid Behbudov brought him stability, income, and opportunity to be involved in the different genres of song, dance and instrumental music. It was an outstanding period of contrasts in Babayev's life.

*Uzaq Şərqi hərbi hissələrində qastrollarda
На гастролях в военных частях Дальнего Востока
On tour in military bases of Far East*

Bir tərəfdən böyük uğur, geniş kütlənin rəğbəti, ümumittifaq şöhrəti, ən yaxşı sovet və əcnəbi konsert salonlarına dəvətlər və deməli, kifayət qədər yaradıcılıq nailiyyətləri: bu dövrdə Rafiq çoxlu sayda orkestr musiqisi yazır, kollektivdə ifa olunan bütün musiqilərin aranjimanını edir, R.Behbudovla birlikdə müxtəlif mədəniyyətlərin musiqi dialoqunu və qarşılıqlı təsirini genişləndirmək və dərinləşdirmək yönündə işlər görürdü.

С одной стороны, внушительный успех, признание широкой публики, всесоюзная известность, приглашения в лучшие советские и зарубежные концертные залы и, как следствие, значительный творческий подъем: в этот период Рафиq пишет большое количество оркестровой музыки, аранжирует все произведения, исполняемые в коллективе, пытается совместно с Бейбутовым расширить и углубить сферу музыкального диалога и взаимопроникновения различных культур.

It was a period of the great success, acclaim from large audiences, popularity within the Soviet Union, invitations to the best Soviet and foreign concert halls, and, as a result, development of his work – Rafiq wrote a lot of music for orchestra and arranged all the music played in the Song Theatre and worked to expand the dialogue between different musical cultures alongside with Rashid Behbudov.

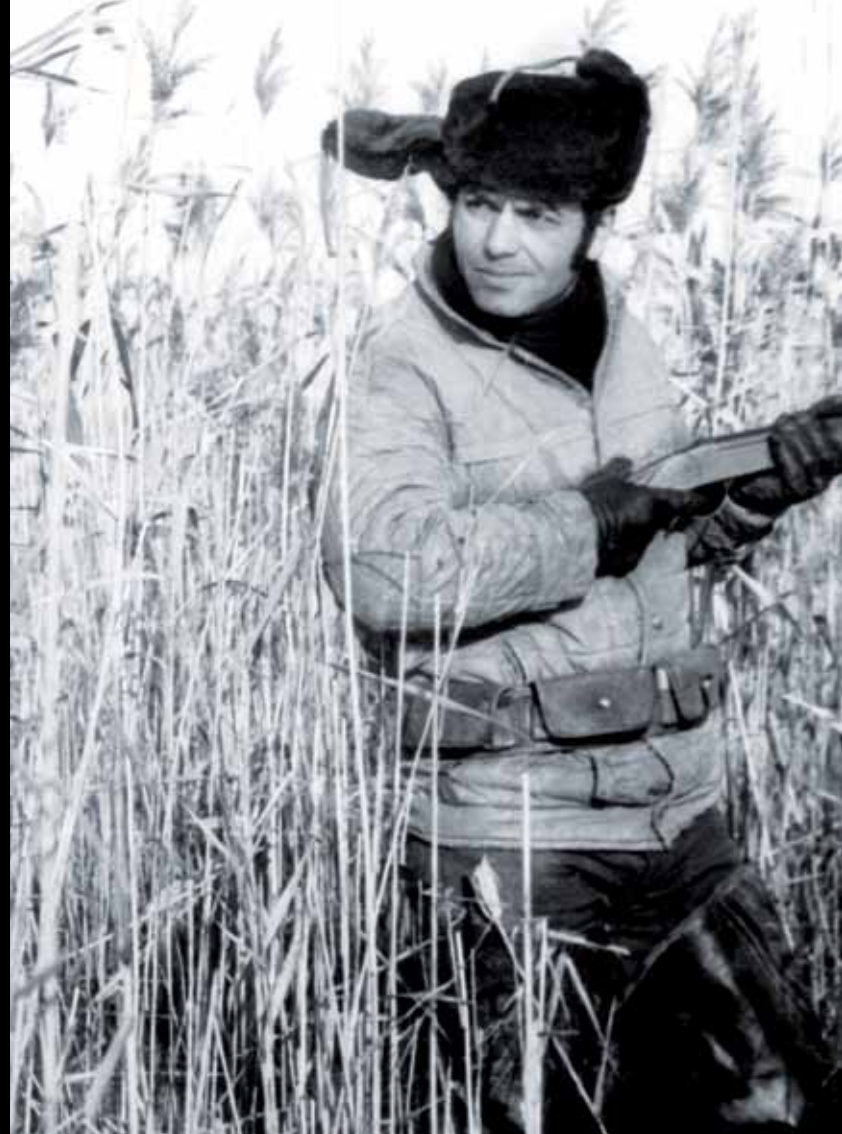

*Mahnı Teatırında Rəşid Behbudovla
Обсуждение с Рашидом Бейбутовым
Discussion with Rashid Behbudov*

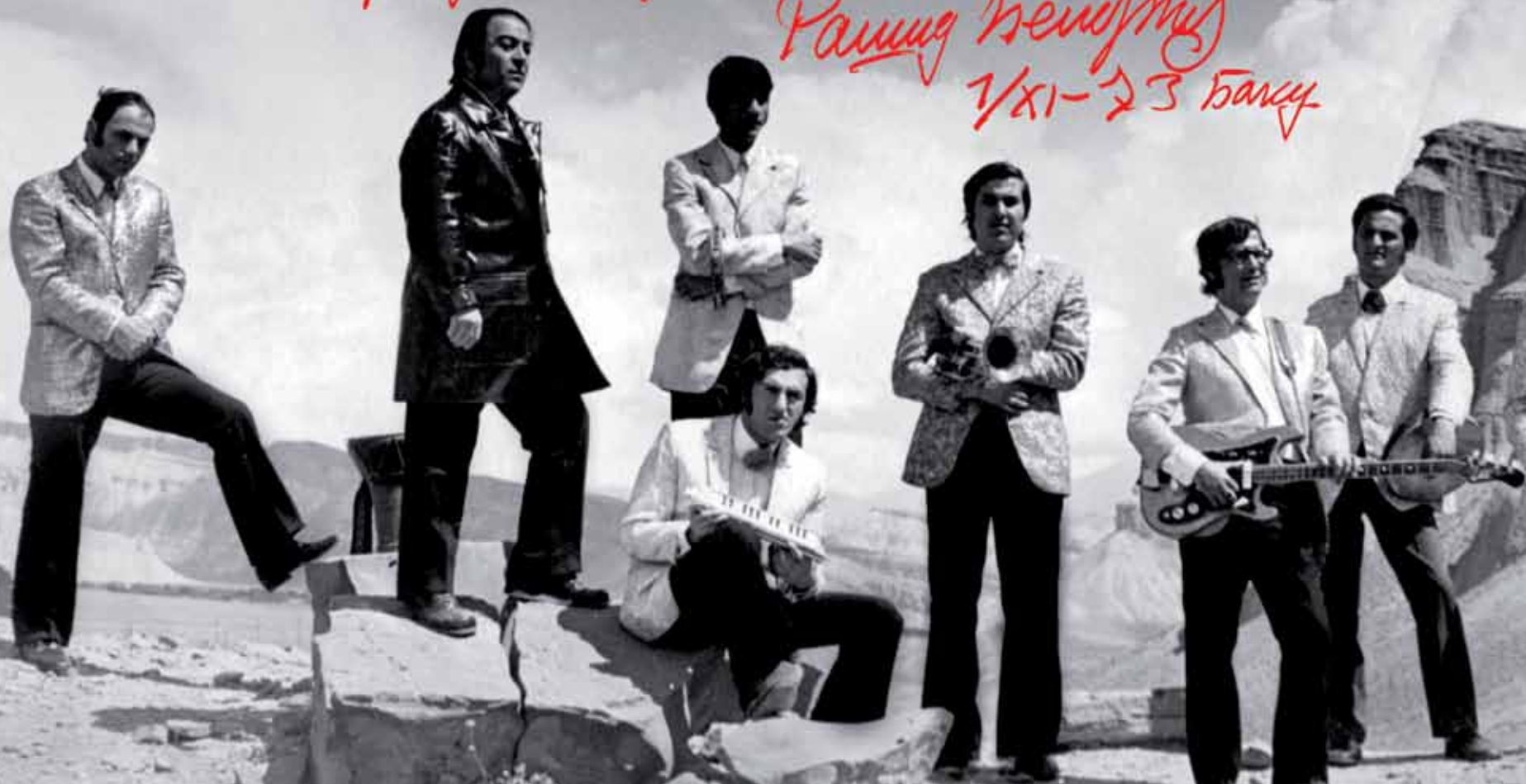
*Yulana Əlikışızadə, R. Behbudov, R. Babayev
Юлана Аликишизаде, Р.Бейбутов, Р.Бабаяев.
Yulana Alikishizadeh, R.Behbudov, R.Babayev.*

Трен раскрасны Папуры!
Папуры Тренны
1/11-23 Бану

Digər tərəfdən, sifir caz, ritmik və improvizasiya imkanları məhdudluğu onu sıxırdı. Məsələn ondadır ki, Babayevin kollektivində hər zaman yüksək səviyyəli caz musiqiçiləri çalışmışdı, Mahni Teatrının janrı xüsusiyyəti isə daimi caz axtarırları və risk etməyə imkan vermir, və beləliklə də onu ancaq cazmenlərə məlum olan xüsusi səslənmə, ritm və intonasiya səadətindən məhrum edirdi. Bəlkə də elə o səbəbdəndir ki, Rafiq iki dəfə, 1965-1966 və 1970-1971-ci illərdə öz musiqiçiləri ilə Teatrı tərk edərək, "Qaya" qrupunun musiqi rəhbəri kimi çalışmışdı.

С другой стороны, его тяготит некое ограничение чисто джазовой, ритмической и импровизационной возможности. Дело в том, что в бабаевском коллективе всегда работали музыканты высокой джазовой выучки, а специфика жанра – Театр песни – не позволяла постоянного джазового поиска, риска и тем самым лишала понятного только джазменам счастья обретения особого звучания, ритма, интонации. Возможно поэтому дважды, в 1965-1966 и 1970-1971 годах, Рафиг вместе со своим составом уходил из Театра и работал музыкальным руководителем вокально-инструментального ансамбля «Гая».

On the other hand, strict limits on pure jazz, rhythm and improvisation were not for him. The problem was that before many high quality jazz musicians had played with Babayev's group; but the demands of the Song Theatre with limited research into jazz rhythm and intonation did not allow to have a constant surf and risk in the world of jazz thus depriving him from happiness of getting a specific sound, rhythm, and intonation understandable only to jazz players. Perhaps for this reason, first in 1965-66 and then in 1970-71, he left to work as Musical Director with the vocal-instrumental group 'Gaya'.

Rəşid Behbudovla çıxış (səkilş zamanı)

Выступление с Рашидом Бейбутовым (во время съемки)

Performance with Rashid Behbudov (during the picture-taking)

"Qaya" qrupu iki mustəqil kollektivdən - Rafiq Babayevin caz kvartetindən və Teymur Mirzəyevin rəhbərlik etdiyi, o dövrdə populyar olan vokal kvartetdən yaranmışdı. Bu birləşmə Rafiqə Teymur Mirzəyev, Arif Hacıyev, Rauf Babayev, Lev Yelisavetski və Tofiq Mirzəyevlə birlikdə caz vokalı və instrumental sahədə eksperimentlər aparmağa imkan verdi. Kollektiv Sovet İttifaqında uğurlu qastrollara çıxdı, Moskvanın "Melodiya" səsyazma studiyasında bir neçə val yazdırdı, Mahaçqalada bəstəkar Murad Kajlayevlə əməkdaşlıq edərək bir müddət "Qunib" adı altında çıxış etdi.

Группа «Гая» была создана из двух самостоятельных коллективов – джаз-квартета Бабаева и популярного в те времена вокального квартета под управлением Теймура Мирзоева. Это слияние позволило Рафигу вместе с Теймуром Мирзоевым, Арифом Гаджиевым, Рауфом Бабаевым, Львом Елисаветским и Тофиком Мирзоевым экспериментировать в области джазового вокала и инструментального к нему контрапункта. Коллектив с успехом гастролировал по Союзу, записал на Московской фирме «Мелодия» несколько пластинок, сотрудничал с композитором Мурадом Кажлаевым в Махачкале, где «Гая» короткое время выступал как «Гуниб».

"Gaya" actually comprised of two independent ensembles – Babayev's jazz quartet and Teymur Mirzayev's popular vocal quartet. This union provided Rafiq with opportunities to experiment together with Teymur Mirzayev, Arif Hajiyev, Rauf Babayev, Lev Yelisavetsky and Tofiq Mirzayev with both vocal jazz and instrumental counterpoint to it. The group successfully toured through the Soviet Union, produced several records at the Melodiya studio in Moscow, and cooperated with composer Murad Kazhlayev in Mahachgala where Gaya performed for some time under the name 'Gounib'.

Artıq 1960-cı illərin sonundan Babayevin yaradıcılığında bir neçə istiqamət paralel inkişaf etməyə başladı. O, Mahnı Teatrında xalq və estrada musiqisi janrında çalışır, tez-tez Azərbaycanın rayonlarında, SSRİ-nin şəhərlərində və xarici ölkələrdə qastrollarda olurdu. Öz caz kollektivi ilə müxtəlif caz festivallarda çıxış edir, caz musiqisindən ibarət albomlar yazdırır və Bakıda keçirilən ilk caz festivallarını təşkil edirdi. Bütün bunlar "Qaya" qrupu ilə, M.Maqomayev, Polad Bulbuloğlu və başqaları ilə ciddi iş və qastrollarla birgə baş verirdi. O, həm də gənc musiqiçilərə, özfəaliyyət kollektivlərinə fəal surətdə yardım edir, kino sahəsində də çalışırdı.

Уже с конца 60-х годов в деятельности Бабаева начали параллельно развиваться несколько направлений. В Театре Песни он работал в жанре народной и эстрадной музыки, часто гастролировал по районам Азербайджана, по городам СССР и зарубежным странам. Со своим джазовым коллективом участвовал в различных джаз-фестивалях, записывал альбомы с джазовой музыкой, организовывал первые фестивали джаза в Баку. И на все это постоянно накладывалась серьезная работа и гастроли с «Гая», с Муслимом Магомаевым, Поладом Бюльбюль оглы и др. Он активно помогал молодым музыкантам, самодеятельным коллективам, работал в кино.

Already, since the end of the 1960s, Babayev's career was developing in parallel directions. In the Song Theatre he performed in the folk and variety music genres; very often he toured to the regions of Azerbaijan, the cities of the USSR and foreign countries. Meanwhile he also performed with his own band in various jazz festivals and recorded albums of jazz music; he also organized the first jazz festival in Baku. Besides, all this time he was working with 'Gaya' quintet, Muslim Magomayev, Polad Bulbuloglu and others, as well as was actively involved in assisting young musicians, amateur groups, and had a job at the cinema.

Qaya, Müslim Maqomayev (soldan üçüncü yuxarıda) və Çingiz Sadıxov ilə (sağdan ikinci) Novosibirskdə qastrollarda

Гастроли в Новосибирске с Гая, Муслимом Магомаевым (третий слева вверху) и Чингизом Садыховым (второй справа)

Tour in Novosibirsk with Gaya, Muslim Maqomayev (third from left on the top) and Chingiz Sadikhov (second from right)

Qunib bukletinin maketi, 1964 il

Макет буклета Гуниб, 1964 г.

Sample of Qunib cover, 1964

Qaya qiri
gruppа Gая
Gaya group

Qaya Polşada, 1971 il
Gая в Польше, 1971 г.
Gaya in Poland, 1971

Rafiq daim zamanı qabaqlayaraq, yeni texnologiyalarla sanki yeni dövrə can atırdı. Buna görə də Rafiq musiqi mədəniyyəti tarixinə muğam və milli melodiya lara n caz ritmləri və improvizələri ilə vəhdətinə nail olan yenilikçi kimi daxil oldu. Hələ uzaq 1967-ci ildə Tallin caz festivalında məşhur amerikalı caz tənqidçisi Uillis Konover deyirdi ki, Babayevin "Bayatı-Kürd muğamı ladında" kompozisiyası "dünyaya Şərqi n cazını tanıtdı".

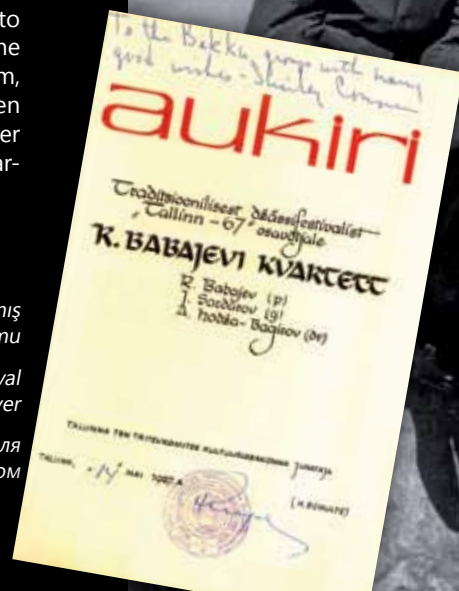
Рафиг всегда опережал свое время, словно стремился в новую эпоху с качественно новыми технологиями. Рафиг вошел в историю музыкальной культуры как новатор, которому удалось достичь сплава мугама, национальной мелодики и ладности с джазовым ритмом и импровизом. Еще на Таллиннском фестивале 1967 года известный американский джазовый критик Уиллис Кановер отмечал, что композиция Бабаева «В ладе мугама Баяты-Кюрд» «открыла миру джазовый Восток».

Rafiq always was moving ahead of time; he, kind of, was trying to get into new era with the latest high quality technology. Rafiq has remained in the history of musical culture as an innovator, capable to combine mugham, folk melodies and harmonies with jazz rhythms and improvisation. Even back in 1967, at the Tallinn Jazz Festival, American jazz critic Willis Conover commented, "Rafiq Babayev's composition, 'Bayati Kurd in Mugham Harmony' opened the Jazz East to the world."

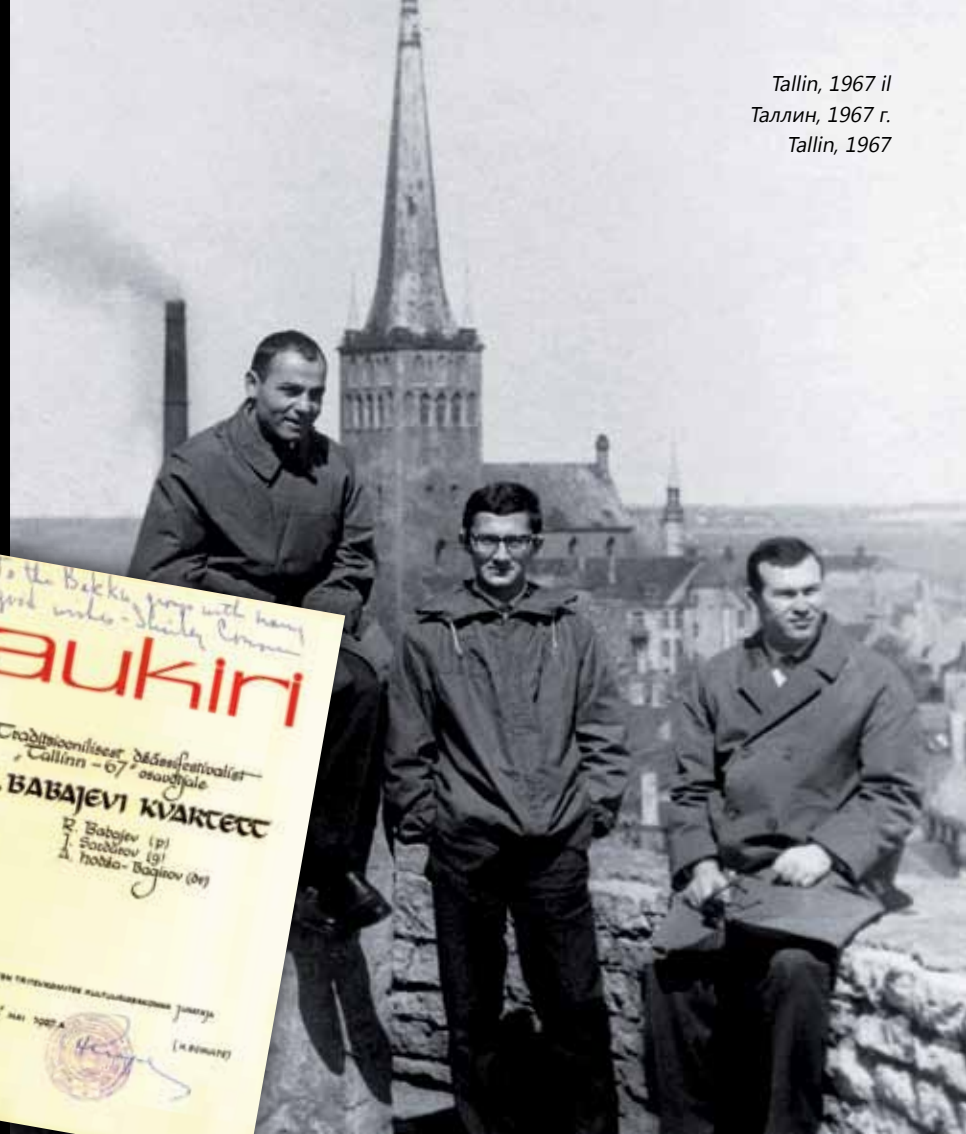
U. Kanover tərəfindən imzalanmış
Tallinn – 67 caz festivalinin diplomu

Tallinn-67 jazz festival
diploma, signed by Willis Conover

Диплом с джаз-фестиваля
Таллин-67, надписанный У.Кановером

Tallin, 1967 il
Таллин, 1967 г.
Tallin, 1967

Rafiq Babayev bütün yaradıcılığı dövründə müxtəlif kollektivlərlə dünyanın bir çox ölkələrinə qastrol səfərləri etmişdir. Onun fəaliyyətinin əsas amallarından biri nadir Azərbaycan musiqisini şöhrətləndirmək və xarici ölkələrin dinləyicilərinə çatdırmaq idi.

На протяжении всего своего творчества Рафиq Бабаев гастролировал по миру с разными коллективами. Прославить и довести до слушателя других стран уникальную азербайджанскую музыку являлось одним из основных направлений его деятельности.

During all his creative activities, Rafiq Babayev has toured the entire world with various music groups. One of the most important directions in his duties was to promote and deliver unique Azerbaijani music to the listeners of other countries.

San-Xosedə konsert, Kosta-Rika, 1974 il
Концерт в Сан-Хосе, Коста-Рика, 1974 г.
Concert in San-Hose, Costa-Rika, 1974

San-Xosedə konsert, Kosta-Rika, 1974 il
Концерт в Сан-Хосе, Коста-Рика, 1974 г.
Concert in San-Hose, Costa-Rika, 1974

Liviya və Suriyada qastrolda, 1973 il
Гастроли в Ливии, Сирии, 1973 г.
Tour in Lebanon, Syria, 1973

Misir, 1973 il
Египет, 1973 г.
Egypt, 1973

Meksika, 1974 il
Мексика, 1974 г.
Mexico, 1974

Meksika, 1974 il
Мексика, 1974 г.
Mexico, 1974

Meksika, 1974 il
Мексика, 1974 г.
Mexico, 1974

Meksika, 1974 il
Мексика, 1974 г.
Mexico, 1974

*ABŞ sahilində, 1976 il
У берегов США, 1976 г
Gaya in Poland, 1971*

*ABŞ və Kanadaya gastrolda, 1976 il
Гастроли в США и Канаду, 1976 г.
Tour in USA and Canada, 1976 г.*

ABŞ və Kanadaya gastrolda, 1976 il
Гастроли в США и Канаду, 1976 г.
Tour in USA and Canada, 1976 г.

ABŞ və Kanadaya gastrolda, 1976
Гастроли в США и Канаду, 1976 г.
Tour in USA and Canada, 1976 г.

Meksika səngəlliklərində, 1976 il
Мексиканские джунгли, 1976 г.
Mexican jungle, 1976

Meksika səngəlliklərində, 1976 il
Мексиканские джунгли, 1976 г.
Mexican jungle, 1976

Bermud adalarında, 1976 il
Бермудские острова, 1976 г.
Bermud islands, 1976

Bermud adalarında, 1976 il
Бермудские острова, 1976 г.
Bermud islands, 1976

*Belçika, 1971 il
Бельгия, 1983 г.
Belgia, 1983*

*Fransa, 1990 il
Франция, 1990 г.
France, 1990*

India, 1971 il
Индия, 1988 г.
India, 1988

ABŞ, 1993 il
США, 1993 г.
USA, 1993

1969-cu ildə rejissor Oqtay Mirqasımov Rafiq Babayevə özünün "Azərbaycan Haqqında Etüd" sənədli filminə musiqi bəstələməyi təklif etdi və bu iş onların dostluğunun və uzunmüddətli birgə layihələrinin əsasını qoydu. "Azərbaycan Haqqında Etüd" filmi Azərbaycan kino sənətində yeni bir mərhələ idi, çünki birinci dəfə idi ki, filmdə caz ansamblının ifasında improvizə edilmiş musiqi səslənirdi. Bunun ardınca Mirqasımov başqa bir sənədli lent çəkdi. "Gecə Söhbəti" (1970) adlanan filmin baş qəhrəmanı R. Babayevin caz kvarteti idi.

В 1969 году режиссер Октай Миркасимов предложил Рафигу Бабаеву написать музыку к своему документальному фильму «Этюд об Азербайджане», и эта работа положила начало их дружбе и многим совместным проектам. Фильм «Этюд об Азербайджане» обозначил новый рубеж в азербайджанском киноискусстве, поскольку впервые видеоряд озвучивала импровизационная музыка в исполнении джазового ансамбля. За этим последовала другая документальная лента Миркасимова «Ночной разговор» (1970), где главным героем фильма стал джаз-квартет Рафи́га Бабаева.

In 1969, film director Ogtay Mirgasimov invited Babayev to compose music for his documentary film, 'Etude on Azerbaijan'. This work laid the foundation for their friendship and lengthy association. The film, 'Etude on Azerbaijan' set new boundaries of Azerbaijani cinema; it featured, for the first time, the sound of music improvised by a jazz ensemble. After this there followed another documentary by Mirgasimov, 'Night Conversation' (1970), in which the main role was given to Rafiq Babayev's jazz quartet.

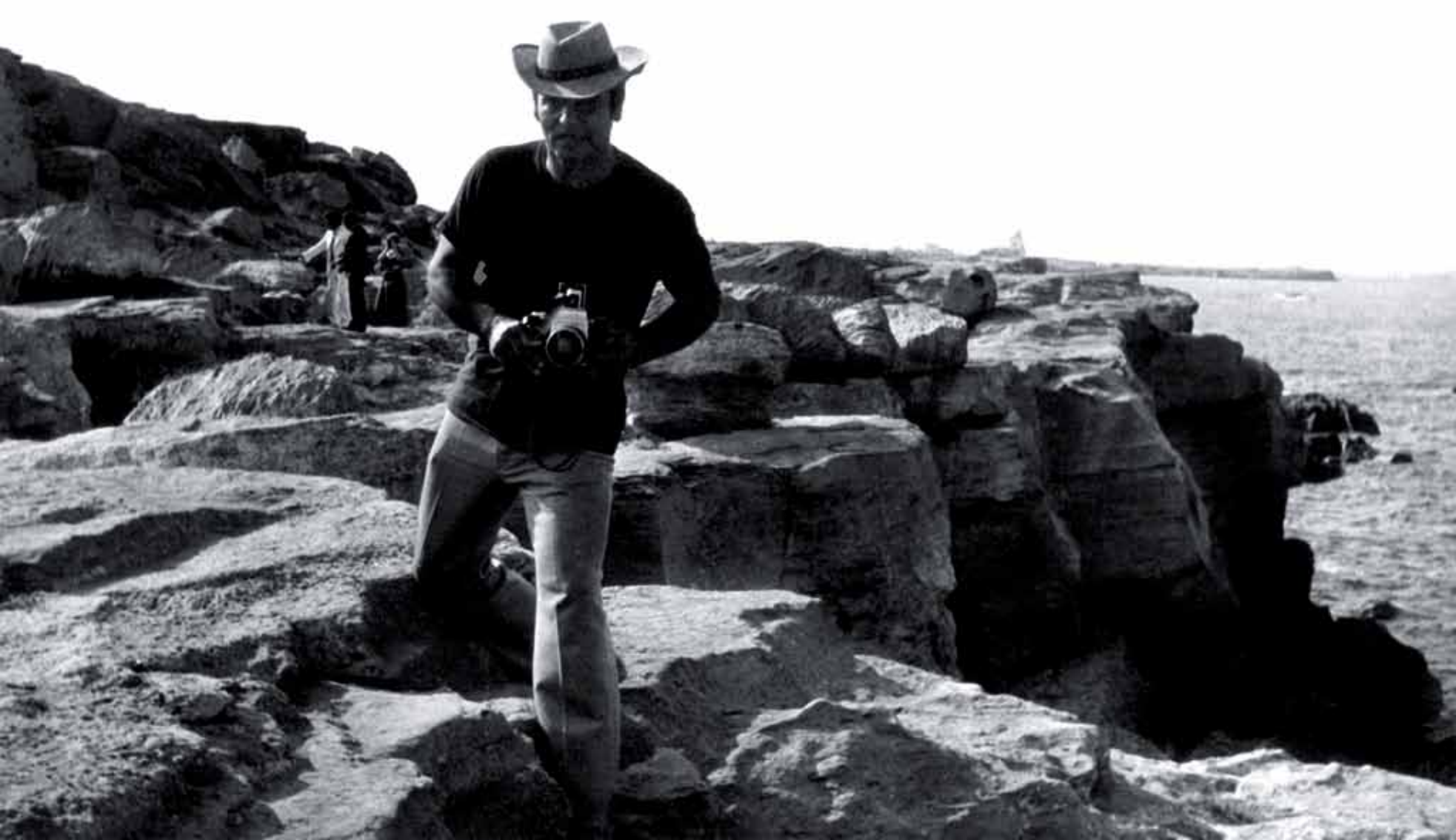
*Mahnı Teatrının kollektivi
Song Theatre ensemble
Коллектив Театра Песни*

*Rəşid Behbutov və Rafiq Babayev
Rashid Behbutov and Rafiq Babayev
Рашид Бейбутов и Рафи́г Бабаев*

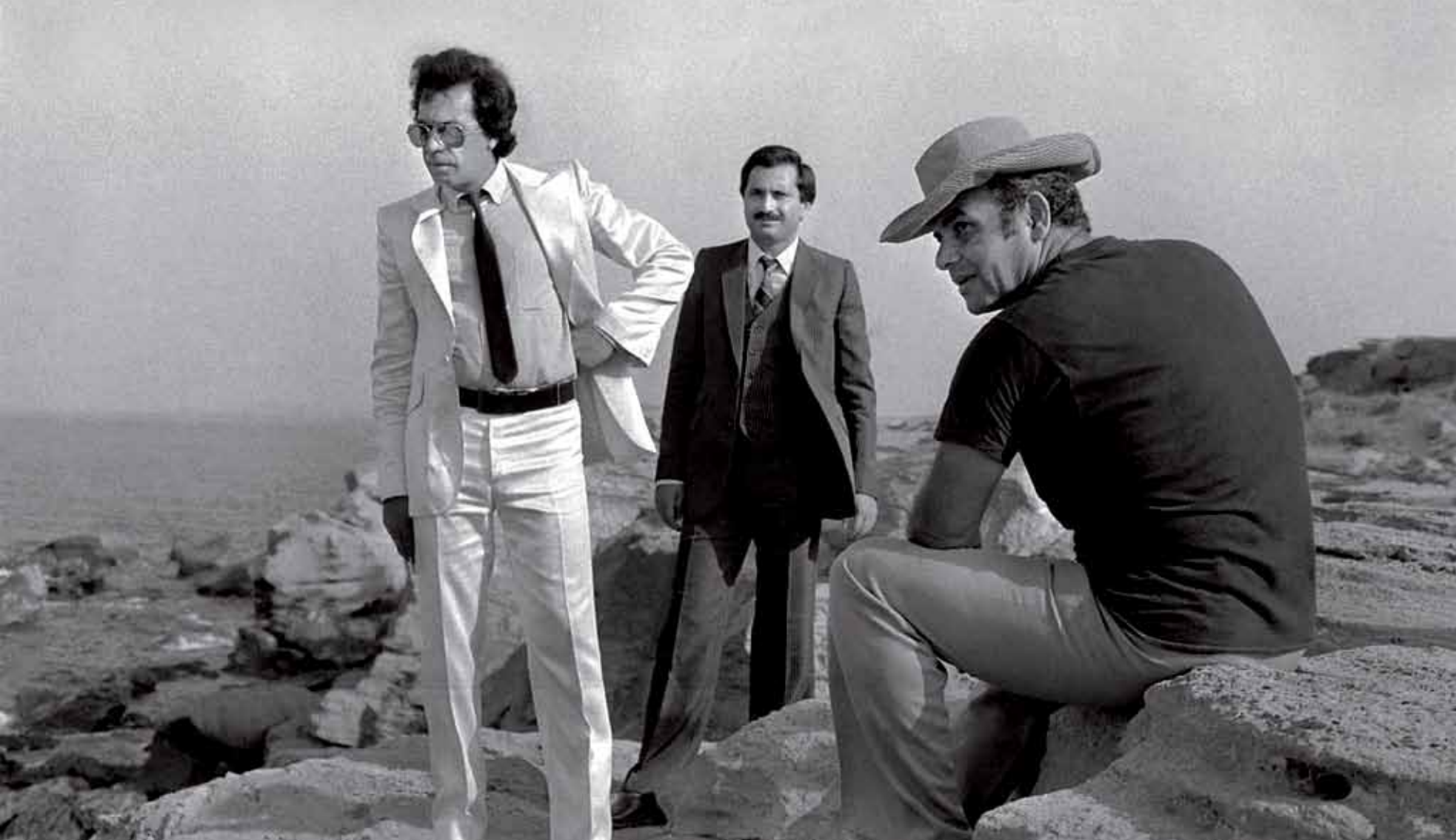

Videorolikin çəkilişində, 1988 il
На съемках видеоролика, 1988 г.
On picture-taking of videoclip, 1988

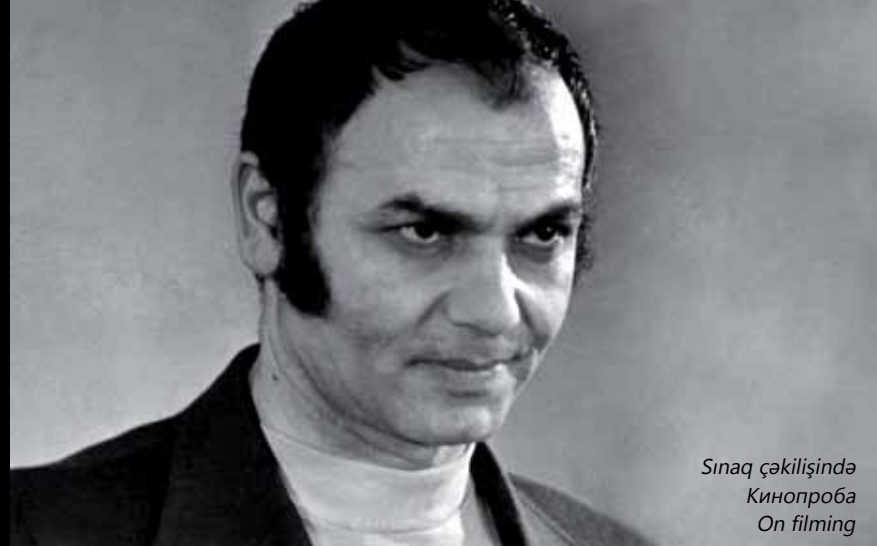

O vaxtlar 60-cı illərin "məlayimliyi" ötmüşdü və 70-ci illərin caz təfəkkürlü insanları zamanla ayaqlaşma bilmirdilər. Onlara azadlıq çatışmırdı. Rafiq isə ideyasızlıqdan çox əziyyət çəkmədi, çünki kino musiqisində özünü təsdiq yollunu tapmışdı. Kino ekranından improvizələri ilə müasirlərinə yaxın olan ideyaları səsləndirirdi. Ümumiyyətlə, kino musiqisi onun üçün bir növ yaradıcılıq laboratoriyası idi. Kino kadr arxasında yaradıcılıq manevrləri və eksperimentlər etməyə imkan verirdi. Təsadüfi deyil ki, məhz "kino sınağından" çıxan bir çox mövzular sonralar sırf caz kompozisiyalarının əsasına çevrildi. Bu, digər bəstəkarların da diqqətini cəlb etdi və onlar Babayevi filmlərə yazdıqları musiqilərini ifa etməyə dəvət etdilər. İlk təklif Eldar Quliyevin "Bir cənub şəhərində" (1969) filminə musiqi yazmış bəstəkar Fərəc Qarayevdən oldu. Sonralar Rafiq müxtəlif bəstəkarların - Aqşin Əlizadə, Firəngiz Əlizadə, Azər Dadaşov, Ruhəngiz Qasımova, Cavanşir Quliyev, Tofiq Quliyev, Xəyyam Mirzəzadə, Emin Sabitoğlu və başqalarının kino musiqisini ifa etdi. Bununla yanaşı, o, öz musiqisini də yazırdı. Rejissorlar Oqtay Mirqasimov, Cəmil Fərəcov, Vaqif Behbudov, İsrəfil Səfərov, Zaur Məhərrəmov, Yuli Qusman və Firəngiz Qurbanovanın iyirmi üç bədii və sənədli filmində Rafiq Babayev musiqisi səslənir.

К тому времени «оттепель» 60-х отшумела, и в 70-х люди с джазовым мышлением разошлись со своим временем. Им не хватало свободы. Но Рафику не пришлось долго мучиться безвыходностью идей, ибо в кино он нашел свой путь самовыражения. В своих импровизациях с киноэкраном он сумел невербально озвучить идеи, близкие его современникам. Киномузыка вообще была для него чем-то вроде творческой лаборатории. Первичность видеоряда позволяла делать за кадром творческие маневры и эксперименты. Не случайно именно после «кинопроб» многие темы становились впоследствии основой чисто джазовых композиций. Это привлекло внимание других композиторов, и они стали приглашать Бабаева исполнять их музыку к фильмам. Первым это сделал Фарадж Караев, предложив сыграть музыку к кинофильму Эльдара Кулиева «В одном южном городе» (1969). Впоследствии Рафик исполнял к фильмам музыку многих композиторов – Акшина Ализаде, Фирангиз Ализаде, Азера Дадашева, Рухангиз Касумовой, Джаваншира Кулиева, Тофика Кулиева, Хаяма Мирзаде, Эмина Сабитоглы и др. Наряду с этим, он записывал и собственную музыку. В двадцати трех художественных и документальных фильмах режиссеров Октя Миркасимова, Джамилы Фараджева, Вагифа Бейбутова, Исрафила Сафарова, Заура Магеррамова, Юлия Гусмана, Фирангиз Курбановой звучат мелодии Р. Бабаева.

Around this time the 'cool' 1960s gave way to the stagnation of the 1970s; people with jazz thinking took a new turn, but with limited freedom. Rafiq, however, refused to be restrained and began to express his ideas to his contemporaries through the cinema screen. Film music became for him something of a creative laboratory. His first film work provided opportunities to experiment 'behind the scenes'. This is, may be, how some of the themes which made it to the screen became the basis of pure jazz compositions later on. Some time later this attracted other composers, and they started inviting him to perform their music to films, too. Firstly, composer Faraj Qarayev invited him to play on Eldar Quliyev's film, 'In One Southern City' (1969). Later, Rafiq played the film music of other composers: Agshin Alizade, Firangiz Alizade, Azer Dadashov, Ruhangiz Gasimova, Javanshir Quliyev, Tofiq Quliyev, Khayyam Mirzazade, Emin Saditoglu and others. At the same time, he was composing his own music. Babayev's music is heard in 23 feature and documentary films, by directors: Ogtay Mirgasimov, Jamil Farajov, Vagif Behbudov, Israfil Safarov, Zaur Maharrov, Yuli Gusman and Firangiz Gurbanova.

1983-cü ildə R.Babayev Mahnı Teatrından gedir və Dövlət Teleradio Komitəsinin Estrada-simfonik orkestrinə başçılıq edir. Həmin dövrdə, otuz illik yaradıcılıq yolundan sonra o, yenidən bir neçə istiqamətdə iri yaradıcılıq layihələri ilə məşğul idi. Estrada musiqisinin inkişafı vektoru üzrə populyar müğənnilərlə tamamilə yeni proqramlar hazırladı. Estrada-simfonik orkestrinin bazasında Cəmil Əmirov, Siyavuş Kərimi, Ələsgər Abbasov, Emil Həsənov, Rauf Sultanov, Pərviz Ədip və Tofiq Cabbarovun daxil olduğu yeni caz kollektivi yaratdı. O, yenə də nəticə üçün deyil, daxili tələbatla yaşayıb yaradırdı. Məhz buna görə də, eyni vaxtda, kino və caz, estrada-simfonik orkestrləri üçün asanlıqla musiqi bəstələyə bilir, festivallar, konsertlər, qastrol səfərləri və televiziya verilişləri təşkil edirdi.

В 1983 году Р.Бабаев ушел из Театра Песни и возглавил эстрадно-симфонический оркестр при Госкомитете по телерадиовещанию. И тогда, через 30 лет с начала творческого пути, он вновь был одержим крупными творческими проектами в нескольких направлениях. По вектору развития эстрадной музыки он подготовил кардинально новые программы с популярными певцами. По линии джаза создал на базе эстрадно-симфонического оркестра новый джазовый коллектив, в который вошли Джамиль Амиров, Сиявуш Керими, Алескер Аббасов, Эмиль Гасанов, Рауф Султанов, Пярвиз Адип, Тофик Джаббаров. И вновь он жил и творил не для результата, а для состояния. Состояния полного соответствия своему назначению. Поэтому мог одновременно легко и много писать музыку для кино, джазового и эстрадно-симфонического оркестров, организовывать фестивали, концерты, гастрольные поездки и передачи на телевидении.

In 1983, Rafiq Babayev left the Song Theatre to lead the State TV&Radio Committee's Variety Symphony Orchestra. At this point, after thirty years since the commencement of his music career, he was still involved in a variety of projects implemented in various directions. He devised new programs of variety music with popular singers. On the basis of the Variety Symphony Orchestra he formed a new jazz group with Jamil Amirov, Siyavush Kerimi, Alesker Abbasov, Emil Hasanov, Rauf Sultanov, Perviz Adip and Tofiq Jabbarov. Again, he lived and created not for the final result, but rather for the process; a process of fully fitting into his destination. This is how he was able to compose so prolifically for cinema, jazz and the Variety Symphony Orchestra, organize festivals, concerts, tours and television programs.

*R. Babayev – estrada-simfonik orkestrinin dirijoru
(oxuyur Müslüm Maqomayev)*

*Rafiq Babayev – conductor, Variety Symphony Orchestra
(singer: Muslim Magomayev)*

*Р.Бабаев – дирижёр эстрадно-симфонического оркестра
(поёт Муслим Магомаев)*

Həmin dövrdə onu gənc musiqiçilərlə iş xüsusilə maraqlandırır. Babayev orkestrə tələbələri dəvət edir, daim istedadlı ifaçılar axtarır, gənc vokalçılar və bəstəkarlar üçün müsabiqə və festivallar təşkil edirdi. Onun hesabında yüzlərlə yeni ifaçılar və mahnı var. Rafiq sehrin nə olduğunu bilirdi. Bu, sənətlə həyatın gənc yaşından yaranır. O, bu sehrə gənclərə də öyrədirdi. Onun ən parlaq tələbələrindən biri dahi Azərbaycan cazmeni Vaqif Mustafazadənin qızı, dünya şöhrətli caz pianoçusu və vokalçısı Əzizə Mustafazadə oldu. Əzizə ilk dəfə 1983-cü ildə onun ansambli ilə atasının xatirəsinə həsr olunmuş caz festivalında vokalçı kimi yeni amplituda çıxış etdi.

1985-ci ildə Moskvada gənclərin və tələbələrin XII ümumdünya festivalında o zamanın ən yaxşı ifaçısı olan Akif İslamzadə ilə caz və muğamın sintezindən ibarət layihə təqdim etdi. Tamaşaçılar vəcdə gəlmişdilər. Hissləri oyadan və başı gicəlləndirən musiqi hamını valeh etdi.

1986-cı ildə Rafiq Bakı Musiqi Məktəbi nəzdində caz təmayüllü estrada musiqisi bölməsi, bir ildən sonra isə "Estrada və caz musiqisi konsert studiyasını" yaratdı.

В тот период его особенно привлекала активная работа с молодыми музыкантами. Бабаев привлекал в оркестр студентов, был в постоянном поиске талантливых исполнителей, инициировал конкурсы и фестивали для молодых вокалистов и композиторов. На его счету сотни записей новых песен и новых исполнителей. Он знал, что такое волшебство. Оно возникает, когда искусство и жизнь сливаются. И этому волшебству он учил молодежь. Одной из ярких его учениц стала всемирно известная джазовая пианистка и вокалистка, дочь выдающегося азербайджанского джазмена Вагифа Мустафазаде, Азиза Мустафазаде. Вместе с его ансамблем, она впервые выступила в 1983 году, в новом амплу вокалистки, на джаз-фестивале памяти своего легендарного отца.

В 1985 году на XII Всемирном фестивале молодежи и студентов в Москве, Бабаев представил проект синтеза джаза и мугама, совместно с лучшим в те годы певцом Акифом Исламзаде. Публика была в восторге. Всех покорила музыка, которая обостряет чувства и кружит голову.

В 1986-м он организовал при Бакинском музучилище отделение эстрадной музыки с джазовым уклоном, а через год подготовил проект создания Концертной студии эстрадной и джазовой музыки.

In this period he was especially interested in active work with young musicians. Babayev invited students to play with the orchestra and looked out for talented players; he initiated competitions and festivals for young vocalists and composers. He discovered hundreds of new musicians and wrote lots of new songs. Rafiq knew what the magic was - the conjunction of life and creation – and this is what he taught his students. One of his outstanding students was the famous in the world vocalist and pianist Aziza Mustafazade, daughter of Vagif Mustafazade, the genius of Azerbaijani jazz. In 1983, Aziza performed with his group as a vocalist of different styles for the first time, in the jazz festival dedicated to her legendary father.

In 1985, in the 12th World Festival of Youth and Students in Moscow, he presented a project of synthesis of jazz and mugham, featuring Akif Islamzade, the best singer of that time. The audience was in ecstasy. Everyone was conquered by music intensifying feelings and turning heads.

In 1986, he opened a jazz-based department of variety music within the Baku Music School, and, a year later, developed a project, the "Variety and Jazz Music Concert Studio".

Bakı – 87 caz festivalində çıxış (oxuyur Əzizə Mustafazadə)
Playing at the Baku-87 jazz festival (singer: Aziza Mustafazade)
Выступление на джаз-фестивале Баку-87. (поёт Азиза Мустафазаде)

R. Babayev in jazz ensemble. Jazz concert exit
The Rafiq Babayev jazz group. Playing at a jazz concert
Джаз-ансамбль Р.Бабаева. Выступление на джазовом концерте.

1991-ci ildə Rafiq öz studiyasını açdı və eyni zamanda, “Cəngi” ansamblını təşkil etdi. Hələ gənclik illərindəki ideyasına sadıq qalaraq, “Cəngi”də fərqli janr və stilləri, yəni müxtəlif yönümlü musiqiçiləri xalq çalğı alətləri, klassik, caz və estrada musiqisi ifaçılarını birləşdirdi. Bunlar xalq çalğı alətləri ifaçıları Həsənağa Sadıxov və Elşən Sadıxov, vokalçılar Brilyant Dadaşova, Azər Zeynalov, Mübariz Tağıyev, Firəngiz Rəhimbəyova və Qəhrəman Nəsirovun rəqs kollektivi idi.

1990-cı illərin əvvəllərində onun axtarışları və zamanın verdiyi imkanlar üst-üstə düşdü. Müasir səs avadanlıqları Axtarışları keyfiyyətcə yeni səviyyədə aparmağa imkan yaradırdı. Studiya işləri onu bütünlüklə cəlb etmişdi. 1993-cü ildə R. Babayev bəstəkar Siyavuş Kərimi ilə günlərlə studiyada yeni aranjiiman və kompozisiyalar üzərində işləyirdi.

В 1991 году, Рафиг открыл частную студию и одновременно организовал ансамбль «Джанги». Следуя избранной с молодости идее слияния жанров и стилей, он объединил в «Джанги» музыкантов различных профилей: народников, классиков, джазменов и эстрадников. Это народные инструменталисты Гасан-ага Садыхов и Эльшан Садыхов, вокалисты - Бриллиант Дадашева, Азэр Дадашев, Мубариз Тагиев, Фирангиз Рагимбекова и танцевальный коллектив Гахрамана Насирова.

В начале 90-х его поиски и предлагаемые современностью возможности совпали. Современная звуковая аппаратура позволяла вести Поиск на качественно новом уровне. Студийная работа его полностью захватила. В 1993-ем году Бабаев с композитором Сиявущем Керими сутки напролет работали в студии над аранжировками и композициями.

In 1991 he opened his own studio and at the same time sformed the 'Jangi' ensemble. Being loyal to his idea of combining genres he chose since the early youth he invited musicians from different genres: folk, classic, jazz and variety to perform in "Jangi", and melded the styles. There were folk instrumentalists Hasanaga Sadikhov and Elshan Sadikhov, vocalists Brilliant Dadashova, Mubariz Tagiyev, Firangiz Rahimbeyova, and Gahraman Nasirov's dance group.

At the beginning of the 1990s his research and opportunities offered by the modern life coincided. New developments in sound equipment enabled him to take his research to a qualitatively new level. He was totally immersed in studio work. In 1993, Rafiq spent days in the studio with composer Siyavush Kerimi, working on compositions and arrangements.

“Сәңгі” қири
Группа “Джанги”
“Jangi” group

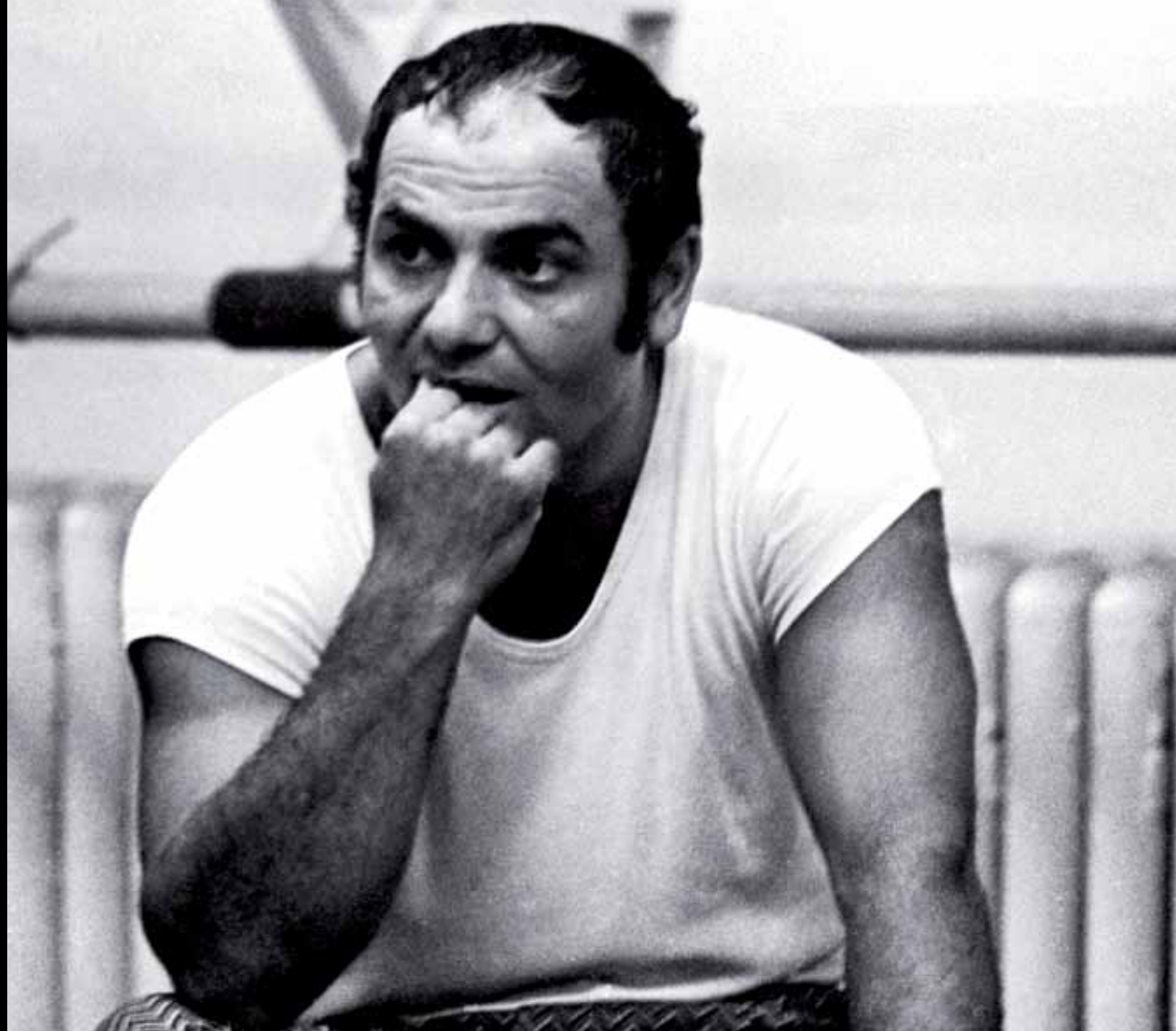
"Сәңги" qrupu
Группа "Джанги"
"Jangi" group

Muasir səslənmə axtarırları folklor musiqisi üzərində dayandı. O dövrdə R.Babayev çoxlu xalq rəqs musiqisi, xalq musiqisi ifaçıları ilə bir neçə albom üzərində işlədi. 1994-cü ilin əvvəlində böyük musiqiçi məşhur, köhnə Azərbaycan melodiyalarına yeni baxışını əks etdirən "Həsərət" albomu üzərində işə başladı. Sonradan albomu Maestronun varisləri Cəmil Əmirov və Siyavuş Kərimi yekunlaşdırdılar. O zaman heç kəs bilmirdi ki, "Həsərət" Rafiq Babayevin son işi olacaq. O getdi, ancaq Ustada həsrət qaldı. Müxtəlif yönümlü cazmenlər Salman Qəmbərov, Tofiq Cabbarov, Emil Həsənov, Rauf və Rain Sultanovlar, Ələsgər Abbasov, Emil İbrahim, Ruslan Hüseynov, Emil Məmmədov, Rəşad Haşimov ürəklərində onun adı ilə yaşayib yaradırlar.

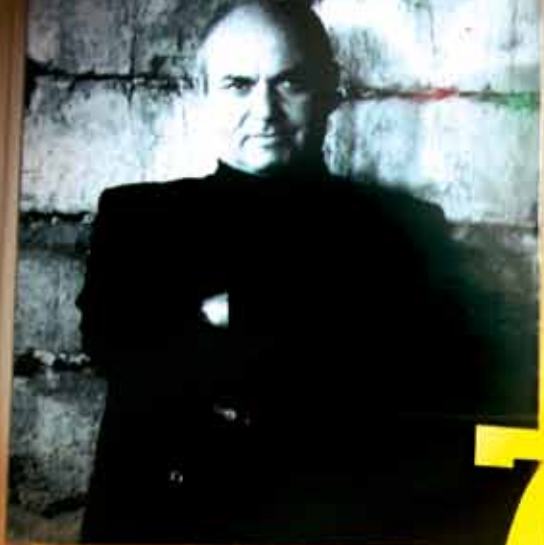
Поиск современного звучания локализовался в фольклорной музыке. В тот период Р.Бабаев записал множество обработок народной танцевальной музыки, ряд альбомов совместно с исполнителями народной музыки. В начале 1994 года он приступил к работе над альбомом «Ностальгия», в котором отражен новый взгляд великого музыканта на старые популярные азербайджанские мелодии. Позже альбом завершили преемники Маэстро Джамиль Амиров и Сиявуш Керими. Тогда никто не знал, что альбом «Ностальгия» станет лебединой песней Рафига Бабаева. Он ушел, но осталась ностальгия по Мастеру. Сердце заходится от нежности и горечи утраты у его фанатов и учеников. Столь разноплановые джазмены, как Салман Гамбаров, Тофик Джаббаров, Эмиль Гасанов, Рауф и Раин Султановы, Алескер Аббасов, Эмиль Ибрагим, Руслан Гусейнов, Эмиль Мамедов, Рашад Гашимов живут и творят с его именем в сердце.

Search of modern developments in sound was reflected in folk music. In this period Babayev recorded a plenty of variations of folk dance music, and a great number of albums with folk instrumentalists. In early 1994 he began working on the album 'Nostalgie', on which this great musician's treatment of old, popular Azerbaijani melodies was prominent. It was completed later by his heirs Jamil Amirov and Siyavush Kerimi. No one could know that 'Nostalgie' was to be Rafiq Babayev's last work. He left us, but nostalgia on the maestro remained. His fans and followers have been beside themselves due to the pain of his loss. Jazzmen from various genres – Salman Gambarov, Emil Ibrahim, Tofiq Jabbarov, Emil Hasanov, Rauf and Rain Sultanov, Alesker Abbasov, Ruslan Huseynov, Emil Mammedov and Rashad Hashimov all work, and create, with his name in their hearts.

70

Rafiq terrorun qurbanı oldu. Maestronun Axtarışını metrodakı partlayış yarımçıq qoydu... R. Babayevın adına məktəb var, xatirəsinə filmlər çəkilib, konsertlər, gecələr təşkil olunur... Yerin cazibəsindən çıxmaq mümkün olmadığı kimi, onun cazibədarlığından da çıxmaq mümkün deyildir.

Caz Rafiq Babayev üçün sadəcə həyat tərzi, özünü duymaq və ya yaradıcılıq imkanlarının təcəssümü deyildi. Bu həm də sonsuz, dərin tədqiqat, diqqətlə öyrənmə obyektı, onun kökünə, heç nəyə bənzəməyən musiqi dilinə nüfuz etmək idi. Bu mənada caz ondan ötrü özündə həqiqi və doğrudüzgün olanı açmağa qadir olan yeganə qüvvə idi. Bu, bərpaetmə resursları olan bir qüvvə idi.

Рафиг стал жертвой террора. Поиск Маэстро оборвался от взрыва в метро... Именем Бабаева названа школа, в память о нём сняты фильмы, проводятся концерты, вечера... Освободиться от его обаяния так же невозможно, как от притяжения Земли.

Джаз для Рафига был не просто образом жизни, самоощущением или возможностью воплощения творческих замыслов, но и бескрайним объектом глубокого исследования, тщательного изучения, проникновения в его первооснову, ни на кого не похожего музыкального языка. В этом смысле джаз был для него единственной силой, способной открыть истинное, подлинное в себе самом. Это была сила с восстановительным ресурсом.

Rafiq became a victim of the terror. The maestro's research was cut short by an explosion in the metro. There is a school named in his memory, there have been films, tribute concerts dedicated to him.... It is not easy to ignore his magnetism as it is not possible to ignore the gravity of the Earth.

For Rafiq, jazz was not a simple life style, self-feeling or an opportunity to implement his creative ideas; it was part of his very being, the embodiment of his creativity, whilst also being the object of deep research and understanding. Thus, jazz was for him the only force able to discover truth in himself. In this way, jazz was the only means of saying something original, and the only means of restoring something lost or spent.

Əslində, Rafiq heç zaman milli ekzotika ilə möhtəkirlilik etməzdi. Etnoqrafik saymazlığı və riyakarlığı özünə rəva görməzdi. Onun bütün yaradıcı həyatı yalnız bir amala-dünya caz sənətində özünün və təmsil etdiyi mədəniyyətin yerini tapmağa həsr olunmuşdu.

Yaradıcılıq Axtarışında onu cazda milli və kosmopolit, öz və özgə, doğma və yad problemlər düşündürürdü. Təsadüfi deyil ki, son illər onu daha çox Azərbaycan cazı nədir, Azərbaycan cazının ənənələri və onun dünya, ümumi caz ənənələri ilə əlaqəsi nədədir sualı düşündürürdü. Son müsahibələrindən birində həm özü, həm də bizim üçün çox vacib olan fikirlərini bölüşmüşdü: «Azərbaycan cazı - nədir? Bu, Azərbaycan intonasionaları

Рафиг никогда не спекулировал национальной экзотикой, никогда не опускался до этнографических профанаций и симуляций. Вся его творческая жизнь была посвящена одной цели – найти свое место в мировом джазовом искусстве и место той культуры, которую он представляет. В системе творческого Поиска его занимали проблемы национального и космополитического, своего и другого, родного и чужого в джазе. Не случайно в последние годы жизни он часто размышлял и рассуждал о том, что есть азербайджанский джаз, что есть азербайджанская джазовая традиция и какова её взаимосвязь с традицией мировой, общеджазовой. В одном из последних интервью он поделился крайне важными и для него, и для нас мыслями: «Что такое азербайджанский джаз? Это органичное вживание азер-

Firstly, Rafiq never speculated with the national exotics; he could never descend to ethnographic frippery or duplicity. His creative life was dedicated to understanding of his own situation and the relationships between the culture he represented and the world of jazz. This may explain his concern with the national and international, the self and the other, the native and foreign in jazz. In his last years he was thinking about and discussing what was meant by Azerbaijani jazz, what were its traditions and how it stood in relation to world jazz in general. This may explain why, in one of his last interviews, he expressed ideas which have remained as important for us today as they were for him: "What is Azerbaijani jazz? It is the organic melding of Azerbaijani intonations

ilə klassik caz quruluşunun vəhdətidir... Azərbaycan musiqisi bütünlüklə muğam üstündə qurulduğundan təbii ki, muğamı, onun intonasiyalarını, caz standartlarını bilmək və onları caz kompozisiyalarında üzvi şəkildə tətbiq etməyi bacarmaq lazımdır...

İqtibaslar artıq yoxdur, lakin intonasiyalı ifa hər bir qatın dərinliyində, ansamblın hər bir üzvünün partiyasında var. Məhz bunu polifonik Azərbaycan caz musiqisi adlandırmaq olar».

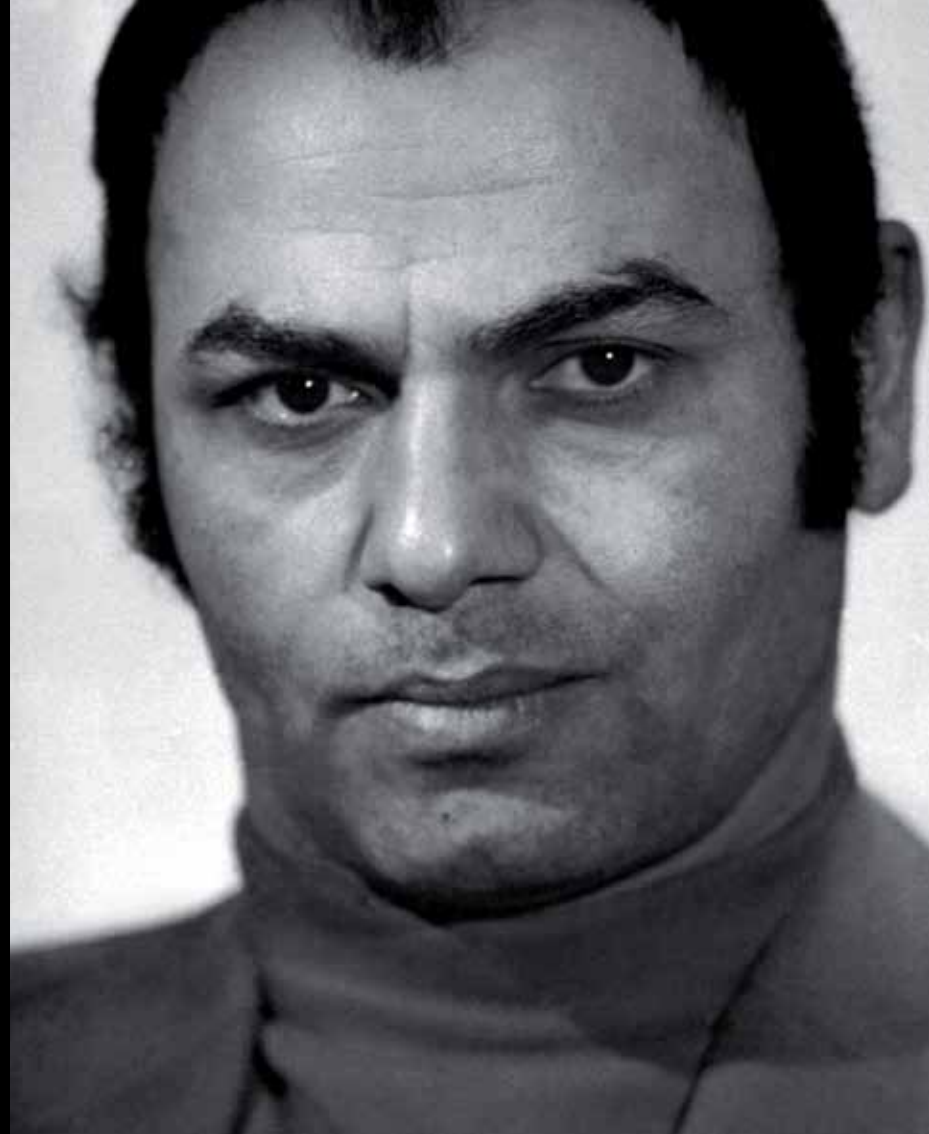
Bu gün Rafiq Babayev irsi sübut edir ki, cazda fərdilik hamı tərəfindən qəbul edilənlərin inkarı deyildir. Cazda fərdilik hamı tərəfindən qəbul olunanların ehkama, quru əzbərçiliyə çevrilməsinə yol vermir.

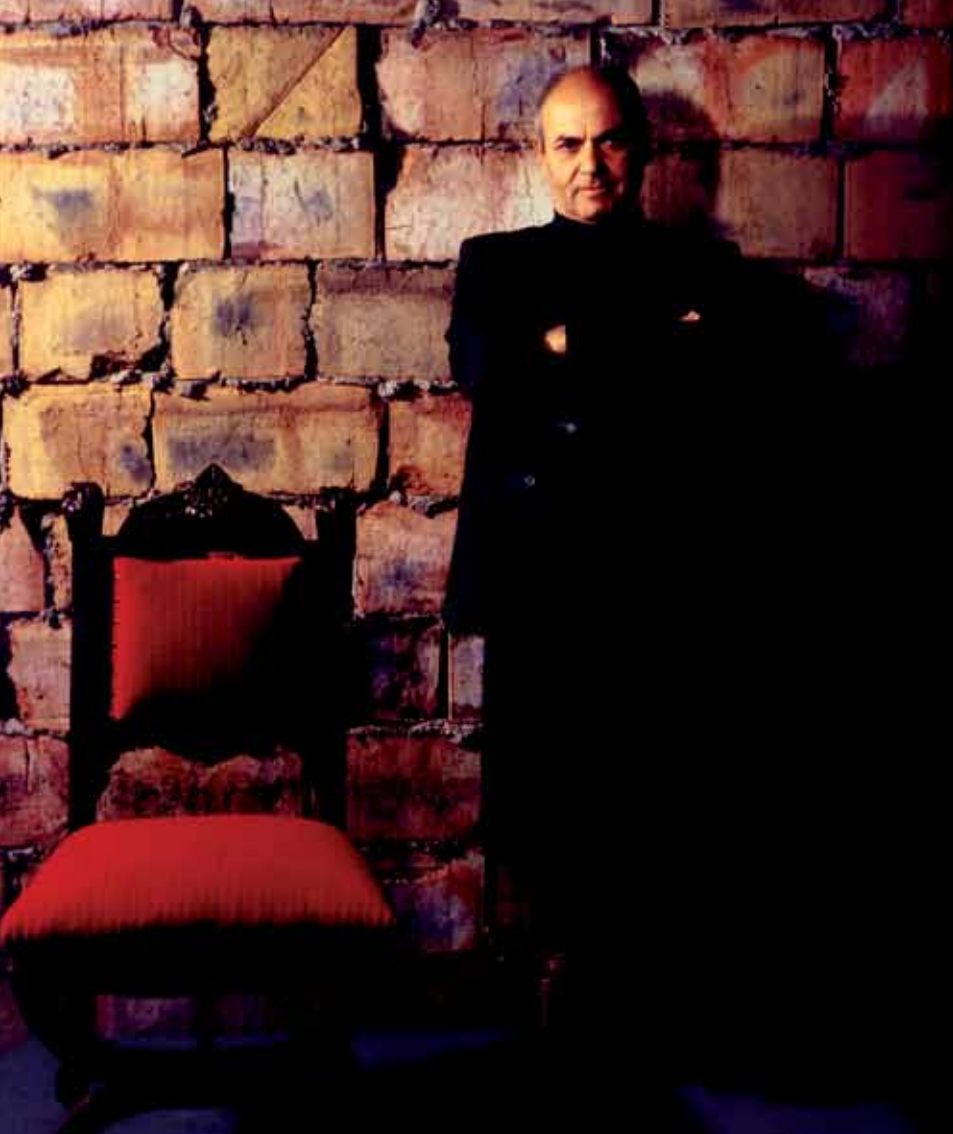
байджанских интонаций в классическую джазовую структуру... Азербайджанская музыка вся построена на мугаме, поэтому, естественно, необходимо знание мугама, мугамных интонаций, и знание джазовых стандартов, и умение органично использовать их в джазовых композициях... Цитаты совсем ушли, но интонирование присутствует в глубине каждого пласта, в партии каждого музыканта ансамбля. Это можно назвать полифонической азербайджанской джазовой музыкой».

Сегодня наследие Рафи́га Бабаева доказывает, что индивидуальное в джазе не есть противоборство или отрицание общепринятого. Индивидуальное в джазе – это то, что не позволяет общепринятому превратиться в догму, незыблемое начетничество.

with the structure of classical jazz.... Azerbaijani music is fully based upon mugham, that is why it is so important to know the intonations of mugham in order to know jazz standards, and to be able to use them organically in jazz composition.... Nothing is left of the original notes, but the intonations remain beneath each layer and within every solo. This may be termed Azerbaijani polyphonic jazz music.”

Today, Rafiq's heritage proves that individuality in jazz does not necessarily involve conflict or denial of the mainstream. The individual in jazz does not allow the mainstream to become dogma.

Hər şeydən əvvəl, Rafiq Babayev bu gün Azərbaycan cazının tarixi və əhəməsidir. Müasirlərinin yaddaşında Rafiq Babayevin özünəməxsus təbəssümü qalıb. O, həyatdan getsə də, xatirə fotolarında və onlarca videoyazılarda onun təbəssümü yaşayır. Bunun sadə təbəssüm olmadığı sonradan aydın oldu. Bu, harmonik şəxsiyyətin daxili aləminin inikası idi. O şəxsiyyətin ki, bir dəfə gəncliyində daim öz Yolu ilə gedəcəyinə və ümumbəşəri dəyərlər Axtarışına sadıq olacağına qəti qərar vermişdi.

Прежде всего Рафиг Бабаев сегодня – это история и традиция азербайджанского джаза. В памяти современников осталась особая улыбка Рафига Бабаева. Он ушел, а улыбка хранится на памятных фотографиях, в десятках видеозаписей. И вдруг стало очевидно, что это была не просто улыбка. То было отражение внутреннего состояния гармоничной личности. Человека, который однажды в юности твердо решил всегда следовать своему Пути и жить в Поиске общечеловеческих ценностей.

Today, Rafiq Babayev represents the history and traditions of Azerbaijani jazz. His special smile remains in the memories of his contemporaries; he has gone but that smile lives on in the number of photographs and videos. And suddenly it quickly became clear that this was not an ordinary smile; it was a reflection of the internal world of a harmonious personality. A personality who determined in his youth that he will always follow his own path and dedicate his life to the research of the human values.

Rafiq Babayev 1994-cü il martın 19-da erməni terror təşkilatlarının Bakı Metropolitenində törətdiyi birinci terror aktı nəticəsində faciəvi surətdə həlak oldu.

Terror aktı 14 insanın həyatına son qoydu, 49 nəfər ağır yaralandı.

Son illərdə yalnız Azərbaycanda erməni terrorunun qurbanlarının sayı 2000 nəfəri keçmişdir.

Рафиг Бабаев трагически погиб 19 марта 1994 года в результате первого террористического акта в бакинском метрополитене, спланированного армянскими террористическими организациями.

Теракт унёс жизни 14 человек, 49 было тяжело ранено.

За последние годы число погибших от армянского террора только в Азербайджане составляет более 2000 человек.

Rafiq Babayev died tragically on March 19, 1994, as a result of the first terrorist act in the Baku Metro, planned by armenian terroristic organizations.

This terrorist action took the lives of 14 people, and seriously injured 49.

The total number of people died as a result of the armenian terror during the recent years only in Azerbaijan is more than 2000.

Mətn:
Rauf Fərhadov
İncəsənət elmləri doktoru

Layihənin koordinatoru
Pərvinə İsmayılova

Materiallar R.Babayevın ailəsi tərəfindən təqdim edilmişdir.

Текст:
Рауф Фархадов
Доктор искусствоведения

Координатор проекта
Парвина Исмаилова

Материалы предоставлены семьей Р. Бабаева.

Техт:
Rauf Farkhadov
Doctor of fine art

Project coordinator
Parvina Ismayilova

Materials were provided by R.Babayev's family.

Dizayn / Дизайн / Design

Çap edilib / Отпечатано / Printed by

ISBN: 9789952809824

© Bütün hüquqları qorunur. Все права защищены. All rights reserved.

97899521809824